

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

PIRMĀ CIKLA AKADĒMISKĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS
STUDIJU PROGRAMMA

STRATĒĢISKIE RISKI UN KRĪŽU VADĪBA

Kods: 43861

Studiju virziens: Iekšējā drošība un civilā aizsardzība

RAKSTUROJUMS

APSTIPRINĀTS

Daugavpils Universitātes Senāta sēdē

2024. gada 29. oktobrī, protokola Nr. 13

Daugavpils

2025

SATURA RĀDĪTĀJS

I Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	4
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas/ koledžas stratēģijai un studiju virzienam.	4
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācībspēki, darba devēji, studējošie u.c.) un iesaistes veidu.	7
1.3. Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu/ koledžu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu programmām un norādīt galvenos secinājumus.	10
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze, norādot pamatojuma avotus.	11
II Resursi un nodrošinājums	12
2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u.c.) un palīgpersonālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.	12
2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informāciju par bibliotēkas un datubāžu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām.	13
2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā, nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.	15
2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai.	16
III Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	20
3.1. Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursus/ modulūkus, to aktualitāti, savstarpējo sasaisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām. Sniegt novērtējumu par studiju kursus/modulūkus sasniedzamo rezultātu sasaisti ar studiju programmas rezultātiem (novērtējums balstoties uz veikto kartējumu).	20
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu.	21

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā.	22
3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.	23
3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/ vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).	25
IV Mācībspēki.....	27
4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai.	27
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai.	28
4.3. Raksturot augstskolas/ koledžas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību (ja piemērojams, māksliniecisko jaunradi).	29
V. Pielikumu saraksts.....	32

I Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas/ koledžas stratēģijai un studiju virzienam.

Pamatojoties uz Ministru Kabineta viedokli par krīžu pārvaldības un iestāžu sadarbības aktualitāti¹, kā arī, uz Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas darba tikšanos ar Daugavpils Universitātes pārstāvjiem un kopējo sociālekonomisko situāciju Latvijā, Daugavpils Universitāte (turpmāk – DU), plāno uzsākt pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* (turpmāk tekstā – PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība*) īstenošanu 2025./2026. studiju gadā. Sakarā ar to, ka iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā esošās problēmsituācijas risina sabiedrības kārtības nodrošināšanas dienesti, kā arī valsts pārvaldes, pašvaldības un uzņēmumu amatpersonas, šīs specializācijas studenta iegūtās zināšanas noderēs daudzās darba vietās ar krīžu vadību un iekšējo drošību saistītos amatos valsts, pašvaldības iestādēs un uzņēmumos.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* satura izveidē aprakstīti iekšējās drošības un civilās aizsardzības pamatprincipi un kritēriji cilvēkresursu plānošanai un prognozēšanai. PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* ir salāgota ar saistošajiem normatīviem un juridiskiem dokumentiem: Izglītības likumu² un Augstskolu likumu³.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* programmas izveide, īstenošana un attīstība notiek sadarbības ietvaros starp DU un LR Aizsardzības ministriju, Iekšlietu ministriju, Ārlietu ministriju un pašvaldībām, paredzot sadarbības partneru akadēmisko, profesionālo un materiāltehnisko resursu koplietošanu programmas realizācijā.

Daugavpils Universitātē tiek īstenotas studiju programmas dabaszinātņu, humanitāro, izglītības, mūzikas un mākslu, sociālo zinātņu un veselības aprūpes jomās. DU ir nozīmīga loma augstākās izglītības pieejamības veicināšanai Austrumlatvijas reģionā attiecībā uz augstskolas izvēli teritoriālā aspektā. Ievērojot DU labvēlīgo ģeogrāfisko novietojumu, universitātē studē studenti pārsvarā no Latgales, liela daļa no kuriem savu turpmāko dzīvi un darbu saista ar darbu reģionā. DU ir lielākā un nozīmīgākā Austrumlatvijas reģiona universitāte, kas realizē starptautiska līmeņa zinātnisko pētniecību un nodrošina kvalitatīvu izglītību triju līmeņu studiju (bakalaura, maģistra un doktora) programmās. Tās darbība ir vērsta uz izglītības, zinātnes, kultūras, inovāciju un uzņēmējdarbības vides attīstību gan Daugavpils pilsētā, gan reģiona pašvaldībās, gan valstī kopumā.

Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība“ kopīgais mērķis ir pamatstudiju un augstākā līmeņa programmu īstenošanas gaitā sagatavot augsti kvalificētus, starptautiskā līmenī konkurētspējīgus civilās drošības un darba aizsardzības speciālistus, kuri ir spējīgi patstāvīgi plānot un veikt ar profesiju saistītos uzdevumus, inovatīvus pētījumus, un sniegt pienesumu Latvijas Republikas un Eiropas Savienības labklājības izaugsmē.

Studiju virziens tiek realizēts un tā turpmāka attīstība tiek plānota, balstoties uz DU izstrādāto Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijas 2022.-2028. gadam⁴. Studiju virziena mērķis saskan ar DU Attīstības stratēģijā izvirzīto vidējā termiņa mērķi: „Nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz teorētiskām zināšanām un pētniecības prasmju apgūšanu, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā.”

¹Ar Krīzes vadības centra palīdzību plānots uzlabot krīžu pārvaldību un iestāžu sadarbību. Ministru kabinets. 19.03.2024. Pieejams: https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/ar-krizes-vadibas-centra-palidzibu-planots-uzlabot-krizu-parvaldibu-un-iestazu-sadarbibu?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

² Izglītības likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/50759>

³ Augstskolu likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/37967>

⁴ Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2022.-2028. gadam. Daugavpils. Pieejams: https://du.lv/wp-content/uploads/2024/09/DU_strategija_2022_2028.pdf

Studiju virziena attīstības stratēģija paredz, ka DU nostiprina savas augstākās izglītības iestādes un pētījumu centra vadošās pozīcijas Austrumlatvijā un attīstās par vienu no nozīmīgākajiem izglītības un zinātnes centriem Latvijā un Baltijas jūras reģionā, kam par pamatu kalpo augsti kvalificēti speciālisti un mūsdienīga materiāli-tehniski-informatīvā bāze.

Jaunās studiju programmas veidošana un realizācija veicinās DU stratēģijā iekļauto vidējā termiņa mērķu īstenošanu: “Nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz teorētiskām zināšanām un pētniecības prasmju apgūšanu, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā”, nodrošinot krīžu pārvaldību.

Daugavpils Universitātes Attīstības stratēģija paredz, ka DU nostiprina savas augstākās izglītības iestādes un pētījumu centra vadošās pozīcijas Austrumlatvijā un attīstās par vienu no nozīmīgākajiem izglītības un zinātnes centriem Latvijā. Šajā kontekstā, efektīvi izmantojot studiju virziena akadēmiskā personāla zinātnisko potenciālu, uzkrāto pieredzi un pētniecisko laboratoriju tehnisko nodrošinājumu, tiek nodrošinātas iespējas sadarbībā ar iekšējās drošības un civilās aizsardzības iestādēm veikt kvalitatīvus pētījumus krīžu pārvaldībā. DU attīstības stratēģija balstīta ANO Dekādes Izglītība ilgtspējīgai attīstībai pamatnostādņēs, Eiropas Savienības Padomes secinājumos par izglītību ilgtspējīgai attīstībai, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030⁵, un LR Izglītības attīstības pamatnostādņēs⁶.

Stratēģijas izstrādē ir piedalījušies visu ieinteresēto pušu pārstāvji (DU vadība, akadēmiskais personāls, darba devēji, absolventi un studējošie), kuri snieguši būtisku ieguldījumu izvirzītā nākotnes redzējuma un stratēģiskās pieejas definēšanā. Izstrādes gaitā ir ņemtas vērā gan nacionālā līmeņa augstākās izglītības un zinātniskās darbības politikas plānošanas, gan reģionālie dokumenti⁷, arī esošā situācija nozarēs, to attīstības potenciāls nākotnē un pasaules zinātnes telpā valdošās tendences.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* tiks īstenota studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” ietvaros. DU studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” programmu stratēģiskā misija ir sagatavot augstas kvalitātes speciālistus policijas, robežsardzes, penitenciārā darbā un organizāciju drošībā, darba aizsardzībā un krīžu pārvaldībā Latvijas tautsaimniecības vajadzībām, kā arī būt par Eiropas Savienības un citu pasaules valstu izglītības, pētniecības un iekšējās drošības un civilās aizsardzības sistēmas sastāvdaļu, saskaņojot sniegtās zināšanas, prasmes un kompetences ar Eiropas Savienības atbilstošām prasībām cilvēka un sabiedrības interesēm.

DU studiju virzienā “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” šobrīd tiek realizētas studiju programmas - pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Civilā drošība un aizsardzība”, profesionālā maģistra studiju programma „Darba aizsardzība” un kopīga ar RSU akadēmiskā maģistra studiju programma “Ekonomiskā drošība”.

Nemot vērā studiju virziena pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas „Civilā drošība un aizsardzība”, profesionālā maģistra studiju programmas „Darba aizsardzība”, kopīgās ar RSU akadēmiskā maģistra studiju programmas “Ekonomiskā drošība”, pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* perspektīvo novērtējumu Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanas kontekstā, studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” attīstība plānojama gan saistībā ar valsts un

⁵ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam. <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>

⁶ Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027.gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/iap2027_projekta_versija_apsriesana_160720201_2.pdf

⁷ Par Reģionālās politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam MK likums Nr. 587 no 2019. gada 26. novembra <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam> ; Latgales stratēģija 2030. Pieejama: https://lpr.gov.lv/wp-content/uploads/2011/lpr-planosanas-dokumenti/Latgales_strategija_2030_apstiprinata_01.12.2010.pdf ; Latgales stratēģija 2030 Latgales programma 2017. Pieejama: https://lpr.gov.lv/wp-content/uploads/2011/lpr-planosanas-dokumenti/7.piel._Latgales-programma_SA_parskats.pdf

Latgales reģiona, gan DU attīstību. Studiju virziena turpmākajai attīstībai ir jābalstās uz sekojošiem principiem:

- pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas „Civilā drošība un aizsardzība”, profesionālā maģistra studiju programmas „Darba aizsardzība”, kopīgās ar RSU akadēmiskā maģistra studiju programmas “Ekonomiskā drošība”, pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* realizācijas procesā jāakcentē studējošo kompetenču apguve, ievērojot Latvijas, ES un globālā darba tirgus pieprasījumu pēc kvalificētiem speciālistiem;
- DU Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas „Civilā drošība un aizsardzība”, profesionālā maģistra studiju programmas „Darba aizsardzība”, kopīgās ar RSU akadēmiskā maģistra studiju programmas “Ekonomiskā drošība”, pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* beidzējiem ir iespēja studēt augstāka līmeņa studiju programmās iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā Latvijas un citu valstu augstskolās;
- ņemot vērā Boloņas deklarācijas⁸ (1999. g.) prasību ieviešanu, jāturpina DU studiju virziena tuvināšana ES valstu universitāšu iekšējās drošības un civilās aizsardzības studiju programmām, vienlaikus saglabājot tās atšķirības, kas atbilst Latvijas valsts prioritātēm;
- jāpaplašina starptautiskā sadarbība, intensificējot studentu apmaiņu starptautisko programmu (ERASMUS+ u.c.) ietvaros, veicinot akadēmiskā personāla akadēmisko un zinātnisko starptautisko sadarbību, pēcdiploma un pēcdoktorantūras izglītību ārvalstu universitātēs un zinātniskajās institūcijās;
- DU pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas „Civilā drošība un aizsardzība”, profesionālā maģistra studiju programmas „Darba aizsardzība”, kopīgās ar RSU akadēmiskā maģistra studiju programmas “Ekonomiskā drošība”, pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* jāattīsta kā pamats jaunu programmu izveidei un attīstībai civilās aizsardzības jomā DU;
- jāveicina sadarbība ar universitātes pētnieciskajām struktūrvienībām un citiem sadarbības partneriem zinātnisko pētījumu veikšanā.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* studiju procesa pieeja vērsta uz iemaņu apguvi un paredz praktiskā vidē balstītu studiju realizāciju, kur nodarbību laikā notiks simulācijas situāciju izspēle.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* **mērķis** ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus ar nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, kuri spēj un ir kompetenti uzņemties atbildību un risināt augstas komplikētības pakāpes krīžu pārvaldības problēmjaucējumus, tostarp epidēmiju, plūdu un militārā uzbrukuma izraisītās situācijas, attīstīt un koordinēt nacionālo un starptautisko sadarbību.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* **uzdevumi** izriet no mērķa:

1. Sekmēt pētniecisku darbību iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, patstāvīgi iegūstot, atlasot, analizējot un kritiski izvērtējot informāciju, identificējot problēmsituācijas un piedāvājot iespējamus risinājumus.
2. Sniegt studējošajiem raksturīgās pamata un specializētās zināšanas iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā, skaidrot profesionālās jomas svarīgākos jēdzienus un likumsakarības.
3. Nodrošināt studējošajiem iespēju iegūt konkurētspējīgu, kvalitatīvu, mūsdienu prasībām atbilstošu un starptautiskajā darba tirgū pieprasītu akadēmisko bakalaura grāds krīžu pārvaldībā;

⁸ Boloņas deklarācija. 1999.gada 19. jūnijā . Pieejams: <https://ehea.info>

4. Veidot izpratni par globālās, ES un Latvijas reģionālās politikas, krīžu pārvaldības pamatprincipiem, apgūstot galvenos principus, metodes, likumdošanu, ņemot vērā Eiropas un pasaules pieredzi;
5. Attīstīt lēmumu pieņemšanas prasmes krīzes situācijās un problēmu risināšanas iemaņas iekšējās drošības un civilās aizsardzības jautājumos.
6. Nodrošināt studentiem prakses vietas iestādēs ar darbību iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā. Nodrošināt tādas prakses iespējas, kuras ietvaros studējošie pieņem lēmumus, uzņemas atbildību un iniciatīvu, veic darbu individuāli, komandā vai vada citu cilvēku darbu un rod risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos, paaugstināta stresa un sarežģītās dienesta situācijās, operatīvi rīkojoties paaugstinātas bīstamības situācijās.
7. Veicināt sadarbību starp studentiem un mācībspēkiem, iesaistot studējošos pētnieciskajā darbā, ES vai LR fondu finansētos projektos.
8. Nostiprināt Daugavpils Universitātes saikni ar valsts iestādēm, pašvaldībām un uzņēmumiem.
9. Attīstīt studentu profesionālo ētiku un krīžu situāciju komunikācijas prasmes patstāvīgajā un komandas darbā, attīstīt līderības un vadības prasmes.

Studiju rezultāti:

Zināšanas:

1. Pārzina valsts apdraudējuma specifiku, valstī iespējamās katastrofas un to sekas, kā arī preventīvos, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas neatliekamos pasākumus un atjaunošanas pasākumus katastrofu un dažādu krīžu gadījumos.
2. Pārzina civilās aizsardzības saistītās dokumentācijas izstrādi.
3. Pārzina vadības principus un procesus krīzes situācijās.

Prasmes:

4. Prot analītiski novērtēt valsts apdraudējuma specifiku un izstrādāt pašvaldības civilās aizsardzības plānu un objekta civilās aizsardzības plānu.
5. Prot orientēties katastrofu veidos un atpazīt katastrofas pazīmes, orientēties dažādu katastrofu veidu seku likvidēšanas pasākumos un izstrādāt katastrofu pārvaldīšanas plānu un vadīt katastrofu pārvaldīšanas pasākumus.
6. Prot apmācīt un kontrolēt pakļautībā esošos darbiniekus.

Kompetences:

7. Spēj profesionāli un efektīvi pielietot teorētiskās zināšanas praksē; izprast valsts iekšējās drošības un civilās aizsardzības būtību un tās nosacījumus; identificēt iespējamus riskus.
8. Spēj pielietot modernās informācijas tehnoloģijas un tehniskos līdzekļus.
9. Spēj organizēt sadarbību ar valsts iestādēm, pašvaldībām, uzņēmumiem, sabiedriskām organizācijām, brīvprātīgajiem un iedzīvotājiem; strādāt un komunicēt grupā, izrādīt izpratni un toleranci attiecībā uz citu cilvēku pausto viedokli un viņu izteiktajām domām.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācībspēki, darba devēji, studējošie u.c.) un iesaistes veidu.

Vairāk nekā 10 gadus veicot zinātnisko-pētniecisko darbu un, īstenojot dažādas izglītības programmas, kā arī konsultējoties ar pašvaldībām, DU nonāca pie secinājuma, ka lielākajai daļai Latvijas iedzīvotāju nav zināšanu, kā rīkoties krīzes situācijās. Tāpat ne visiem pašvaldības civilās aizsardzības komisijas locekļiem, savas jomas profesionāļiem ir nepieciešamās kompetences civilās aizsardzības jomā, ko apstiprina pašvaldību vadītāju diskusija publiskajā telpā par to, ka neviena augstākās izglītības iestāde Latvijā nenodrošina speciālistus krīžu pārvaldībā⁹. Īpaši uzsverot atbildīgās personas civilajā aizsardzībā objektos.

⁹ Slepēnība un nepilnības. «Aizliegtais paņēmiens» pēta caurumus pašvaldību civilās aizsardzības plānos. LTV raidījums "Aizliegtais paņēmiens", 30.09.2024. Pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/30.09.2024->

Izmantojot zināšanas, kas iegūtas “Visaptveroša aizsardzība” (*Comprehensive defence*) kursā NATO Speciālo operāciju skolā, Monsā, Beļģijā, laika posmā no 2022.gada 22.augusta līdz 21.septembrim, akadēmiskais personāls ierosināja izstrādāt studiju programmu vai profesionālās kompetences pilnveides programmu iedzīvotāju un amatpersonu apmācībai krīzes situācijās valsts drošības un civilās aizsardzības jomā.

Rezultātā, apkopojot identificētos trūkumus un ņemot vērā Ukrainas pieredzi¹⁰, 2023. gada 19. aprīlī DU izveidoja profesionālās kompetences pilnveides programmu “Civilajā aizsardzībā un katastrofu seku likvidēšanā iesaistīto personu darba organizācijas un vadības pamati”¹¹ 64 stundu garumā. Programmas mērķis: nodrošināt iespēju izglītojamiem, apgūt darbam nepieciešamās profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas personām, kuras izstrādā pašvaldības civilās aizsardzības plānu un objekta civilās aizsardzības plānu, veic civilās aizsardzības instruktāžu, praktiskās mācības, kā arī veidot šo personu profesionālās kompetences, lai tās spētu organizēt nepieciešamos civilās aizsardzības pasākumus, kā arī attīstīt prasmes atpazīt bīstamas situācijas un rīkoties ārkārtējās situācijās, attīstīt spēju novērtēt krīzes situāciju un pieņemt lēmumus. Apmaksa par apmācībām tika paredzēta no personīgajiem vai darba devēja līdzekļiem. Taču nepietiekamā finansējuma dēļ ar civilo aizsardzību saistītiem jautājumiem programmā piedalīties gribētāju aktivitāte bija ļoti zema. Izvērtējot ar profesionālās kompetences pilnveides programmas īstenošanu saistītos problemātiskos jautājumus, ņemot vērā pašreizējos riskus Latvijai un ģeopolitisko situāciju Eiropā un pasaulē, Universitāte 2024.gada janvārī uzsāka darbu pie jaunas akadēmiskā bakalaura studiju programmas izveides valsts drošības un civilās aizsardzības jomā.

2024.gada 23. februārī aizsardzības ministrs Andris Sprūds¹² darba vizītē apmeklēja Latgales reģionu. Vizītes ietvaros aizsardzības ministrs tikās ar Daugavpils un Augšdaugavas novada pārstāvjiem, lai pārrunātu civilās aizsardzības plānus, pašvaldību lomu krīzes situāciju pārvarēšanā, kā arī militārā poligona “Sēlija” izveides gaitu. Tāpat ministrs viesojās Daugavpils Universitātē. DU vadība ziņoja, ka ir uzsākusi darbu pie jaunas pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas izveides, kas paredz speciālistu sagatavošanu, kas atbild par dažādu krīzes situāciju pārvaldību valsts drošības un civilās aizsardzības jomā, un lūdza Aizsardzības ministrijas atbalstu. Ministrs atbalstīja DU iniciatīvu izveidot šādu apmācību programmu un nozīmēja kontaktpersonu no ministrijas. Sadarbības rezultātā ar ministrijas Krīzes vadības un noturības departamentu DU izstrādāja *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* studiju programmu un 25. jūlijā saņēma ministrijas Valsts sekretāra Aivara Puriņa parakstītu atzinumu, ka ministrijai nav priekšlikumu par DU sagatavoto programmas saturu, vienlaikus ministrija apliecina gatavību nepieciešamības gadījumā, kas atbilst savai kompetencei arī turpmāk atbalstīt DU studiju programmas pilnveidē. Aizsardzības ministrija atkārtoti izteica atzinību DU par ieguldījumu studiju programmas izstrādē, nākotnē sniedzot iespēju potenciāliem studentiem iegūt augstāko izglītību krīžu pārvaldībā, tādā veidā veicinot arī valsts drošību un aizsardzības spējas ilgtermiņā.

[slepeniba-un-nepilnibas-ai-izliegtais-panemiens-peta-caurumus-pasvaldibu-civilas-aizsardzibas-planos.a570705/?utm_source=inbox&utm_campaign=news&utm_medium=frontpage](https://doi.org/10.9770/szv.2023.1(4))

¹⁰ Rakstiņš, V., Trofimovs, I. 2023 Latvijas un Ukrainas civilās aizsardzības sistēmas aktuālie aspekti. - Sociālo Zinātņu Vēstnesis, 2023 1 (36), 91.-105.lpp.,ISSN 1691-1881, eISSN 2592-8562, DOI: [https://doi.org/10.9770/szv.2023.1\(4\)](https://doi.org/10.9770/szv.2023.1(4))

¹¹ Profesionālās kvalifikācijas pilnveides programmu „Civilajā aizsardzībā un katastrofu pārvaldībā iesaistīto personu darba organizācijas un vadības pamati.” Pieejams: <https://du.lv/studijas/muzizglitiba/piedavajums/valsts-un-civila-aizsardziba/civilaja-aizsardziba-un-katastrofu-parvaldiba-iesaistito-personu-darba-organizācijas-un-vadšanas-pamati/>

¹² A. Sprūds: “Stiprinām militāro klātbūtni Latgales reģionā.” Pieejams: <https://www.mod.gov.lv/lv/zinas/spruds-stiprinam-militaro-klatbutni-latgales-regiona>

2024.gada 15.aprīlī Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs¹³ darba vizītē apmeklēja Daugavpils valstspilsētas pašvaldību. Tiekoties ar DU vadību¹⁴, Valsts prezidents aktualizēja jautājumu par iespēju DU izveidot studiju programmu krīžu pārvaldības speciālistu sagatavošanai iekšējās drošības un civilās aizsardzības problēmu risināšanai. DU vadība ziņoja, ka šādas programmas ar nosaukumu *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* izstrāde augstskolā jau ir uzsākta.

2024. gada 16. aprīlī Daugavpilī Baibas Bražes vadībā notika diskusija par tēmu “Latvijas 20 gadi NATO un ES”¹⁵. DU darbinieki aktualizēja jautājumu par Latvijas amatpersonu un iedzīvotāju izglītošanu krīzes pārvaldīšanas jomā. Puses atzīmēja, ka krīzes situāciju pārvaldīšanu organizējošo amatpersonu kompetences jautājums ir ļoti būtisks, un Latvijā nav izstrādāta specializēta šādu personu studiju programma. DU ziņoja, ka pašlaik izstrādā šādu studiju programmu. Bražes kundze atzīmēja šīs programmas izstrādes aktualitāti un Ārlietu ministrijas ieinteresētību tās īstenošanā, tostarp iespēju iesaistīt ministrijas darbiniekus kāda studiju kursa īstenošana programmā.

Augstskolas darbinieki, izstrādājot studiju programmu *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* pēc Latvijas Zinātņu padomes ierosinājuma, piedalījās seminārā “Civilā drošība sabiedrībai”¹⁶, kas norisinājās Briselē, Beļģijā, no 2024. gada 11. līdz 14. jūnijam. Semināra laikā Eiropas Komisijas, pētniecības iestāžu, uzņēmumu un apsardzes firmu pārstāvji dalījās pieredzē pilsoniskās sabiedrības drošības vadības jomā. Darbinieki nodibināja kontaktus ar WSB Akadēmijas (Polija) un Zinātnes un tehnoloģiju universitātes (Norvēģija) pārstāvjiem. WSB Akadēmijas pārstāve dalījās ar īstentās specialitātes “Vadība krīzes situācijās” iezīmēm virzienā “Valsts drošība”¹⁷. Rezultātā iegūtā informācija tika izmantota studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* studiju kursu satura veidošanā un 2024. gada 2. jūlijā tika noslēgts sadarbības līgums starp DU un WSB akadēmiju (Polija).

Studiju programmu izstrādē piedalījās arī potenciālie studenti no valsts un pašvaldībām. Iestādēs un DU notika diskusijas/apaļie galdi par civilās aizsardzības sistēmas aktualitāti mūsdienu ģeopolitiskajos apstākļos. Potenciālie studenti piekrita LTV¹⁸ un Latvijas Radio¹⁹ programmās paustajam viedoklim par to speciālistu izglītības līmeņa paaugstināšanas nozīmi, kuri pieņem lēmumus civilās aizsardzības jautājumos.

Pateicoties ciešajai sadarbībai, darba devēji ir vispusīgi un detalizēti iepazinušies ar studiju programmu, studiju programmas resursiem un to atbilstību programmas mērķiem. Lielākie reģiona darba devēji ir snieguši savu atzinumu PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* īstenošanai DU. Tas apliecināts atbalsta vēstulēs un rekomendācijās (skat.17. pielikumu). Sadarbībā ar darba devējiem tika izstrādāta profesionālās prakses programma, kas nodrošina specifisko mērķu sasniegšanu.

Ņemot vērā darba devēju un DU padomes ieteikumus programmas izstrādes laikā sākotnēji paredzētais nosaukums *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* tika precizēts, izveidojot pirmā cikla

¹³ Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča darba vizīte Daugavpils valstspilsētā. Pieejams: <https://www.president.lv/lv/notikums/valsts-prezidenta-edgara-rinkevica-darba-vizite-daugavpils-valstspilseta?date=0#>

¹⁴ Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča darba vizīte Daugavpils Universitātē. Pieejams: <https://du.lv/aktualitates/valsts-prezidenta-edgars-rinkevica-darba-vizite-daugavpils-universitate/>

¹⁵ “Latvijas 20 gadi NATO un ES”, Iespējas, ieguvumi un nākotnes uzdevumi. Ārlietu ministrija un Daugavpils Universitāte. Pieejams: <https://du.lv/aktualitates/aicinam-uz-arlietu-ministrijas-specialo-uzdevumu-vestniecibaibas-brazes-viesosanos-daugavpils-universitate-un-sarunu-latvijas-20gades-nato-konteksta/>

¹⁶ Horizon Europe Info days. Pieejams: <https://security-research-map.b2match.io/page-1031>

¹⁷ ZARZĄDZANIE W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH. Akademia WSB. Pieejams: <https://wsb.edu.pl/kierunki/specjalnosc-zarzadzanie-w-sytuacjach-kryzysowych.html>

¹⁸ Aizliegtais paņēmiens. Ja uzbrūk Krievija Pieejams: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/30.09.2024-slepeniba-un-nepilnibas-aizliegtais-panemieniens-peta-caurumus-pasvaldibu-civilas-aizsardzibas-planos.a570705/?utm_source=inbox&utm_campaign=news&utm_medium=frontpage

¹⁹ Unāma, E., Jansone, M. Kā Latvijā veicas ar civilās aizsardzības sistēmas veidošanu? Pieejams <https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/krustpunkta/krustpunkta-ka-latvija-veicas-ar-civilas-aizsardzibas-sistemas-v.a203558/>

akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas nosaukumu *Stratēģiskie riski un krīžu vadība*, neveicot izmaiņas studiju kursu aprakstos.

Izstrādātais studiju programmas raksturojums apspriests un analizēts DU studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” padomes sēdē, DU Humanitāro un sociālo zinātņu fakultātes Domes sēdē, Studiju padomes sēdē. Studiju programmas raksturojums ir apstiprināts DU Senāta sēdē 2024. gada 29. oktobrī, protokols Nr. 13 (skat. 1. pielikumu).

1.3. Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu/ koledžu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu programmām un norādīt galvenos secinājumus.

Salīdzinājums ar Eiropas Savienības augstskolu studiju programmām

Vadoties pēc publiski pieejamās informācijas par Eiropas Savienības augstskolu realizētajām studiju programmām, var secināt, ka tikai piecas ES augstskolas īsteno studiju programmas:

- Akademia WSB, Polija – akadēmiskā bakalaura studiju programma *Valsts drošība*, specializācija *Vadība krīzes situācijās*²⁰;
- University of Manchester, Lielbritānija - akadēmiskā bakalaura studiju programma *Starptautiskā katastrofu pārvaldība un humānā reaģēšana*²¹;
- University of Copenhagen, Dānija – maģistra studiju programma *Katastrofu vadība*.
- University of Leicester, Lielbritānija – maģistra studiju programma *Risku, krīžu un katastrofu vadība*.
- Università del Piemonte Orientale, Itālija – maģistra studiju programma *Katastrofu un veselības krīžu vadība*.

Salīdzinot studiju programmas, var secināt, ka tās ir sastādītas pēc vienota principa – nodrošināt krīzes situāciju pārvaldību. Visas studiju programmas iekļauj gan teorētiskās, gan praktiskā vidē uz pierādījumiem balstītas mācības.

Apskatot augstāk minēto, augstākās izglītības iestāžu īstenotos studiju kursus līdzīgo studiju programmu ietvaros, var secināt, ka visas Universitātes ir iekļāvušas līdzvērtīgus studiju kursus, bet DU papildus pievērš uzmanību novitātēm IT tehnoloģiju drošībā, kas ir šī brīža aktuāla problēma globālā mērogā.

Var secināt, ka šajās izglītības iestādēs tiek sagatavoti speciālisti darbam krīžu situācijās, līmenī, kurš pamatā atbilst Latvijas pirmā cikla (bakalaura) profesionālās augstākās izglītības un otrā cikla (maģistra) studiju programmas līmenim Latvijā. Var redzēt, ka visās studiju programmās tiek likts īpašs uzsvars uz civilo aizsardzību, tās organizēšanas pamatprincipiem, attīstot domāšanu, izpratni, kas ir vairāk vērsta uz problēmu risināšanu un analīzi. Tiek veikts salīdzinājums tikai ar vienu akadēmiskā bakalaura studiju programmu, jo nav pieejamu datu par citām bakalaura līmeņa studiju programmām Eiropā, kas specializējas uz krīžu pārvaldību militārā uzbrukuma vai katastrofu gadījumā.

DU īstenojamā akadēmiskā bakalaura studiju programma *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* ir mūsdienīga, veidota atbilstoši jaunākajām tendencēm pasaulē. Studiju programmas mērķi ir orientēti uz kvalificētu speciālistu sagatavošanu un attīstību. Studiju programmas nākotnes vīzija tiek īstenota ņemot vērā studējošo, darba devēju, profesionālo organizāciju viedokļus un reģionālās intereses.

²⁰ Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych Pieejams: <https://wsb.edu.pl/kierunki/specjalnosc-zarzadzanie-w-sytuacjach-kryzysowych.html>

²¹ BSc International Disaster Management & Humanitarian Response Pieejams: <https://www.manchester.ac.uk/study/undergraduate/courses/2025/10113/bsc-international-disaster-management-and-humanitarian-response/>

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze, norādot pamatojuma avotus.

Eiropas Parlamenta un Padomes regulā (ES) 2022/2371²² minēts, ka “Kopīgajā atzinumā “Gatavības un pārvaldības uzlabošana pandēmijas gadījumā” Komisijas Galveno zinātnisko padomdevēju grupa, Eiropas Dabaszinātņu un jauno tehnoloģiju ētikas grupa un Komisijas priekšsēdētājas īpašais padomnieks reaģēšanas uz Covid-19 jomā iesaka izveidot pastāvīgu ES padomdevēju struktūru veselības apdraudējumu un krīžu jautājumos”.

Pamatojoties uz Ministru Kabineta viedokli par krīžu pārvaldības un iestāžu sadarbības aktualitāti²³, kā arī, uz Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas darba tikšanos ar Daugavpils Universitātes pārstāvjiem un kopējo sociālekonomisko situāciju Latvijā, Daugavpils Universitāte (turpmāk – DU), plāno uzsākt pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* (turpmāk tekstā – PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība*) īstenošanu 2025./2026. studiju gadā. Sakarā ar to, ka iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā esošās problēmsituācijas risina sabiedrības kārtības nodrošināšanas dienesti, kā arī valsts pārvaldes, pašvaldības un uzņēmumu amatpersonas, šīs specializācijas studenta iegūtās zināšanas noderēs daudzās darba vietās ar krīžu vadību un iekšējo drošību saistītos amatos valsts, pašvaldības iestādēs un uzņēmumos.

Sakarā ar to, ka Latvijā nav bakalaura studiju programmas krīžu pārvaldībā, un, balstoties uz Latvijas prezidenta un Aizsardzības ministrijas viedokli, ka krīzes pārvaldības speciālisti ir nepieciešami, kā arī sakarā ar krīzes vadības sistēmas reorganizāciju²⁴, DU pirmā cikla akadēmiskā bakalaura studiju programmai *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* ir plašas iespējas attīstībai.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* ietvaros plānota starptautiskās sadarbības tīkla izvērsšana un attīstīšana. Starptautiskās sadarbības īstenošana un nostiprināšana paplašinās šobrīd esošo sadarbību ar WSB Akadēmija (Polija) un potenciālo sadarbības kontaktu loku, kas ļaus kopīgi identificēt krīžu pārvaldības zinātniskās pētniecības fokusus, sadarbojoties ar valsts pārvaldēm, pašvaldības iestādēm un uzņēmumiem realizēt kopīgus uz pierādījumiem balstītus zinātniskās pētniecības projektus.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2371 (2022. gada 23. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (Dokuments attiecas uz EEZ) Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2371>

²³ Ar Krīzes vadības centra palīdzību plānots uzlabot krīžu pārvaldību un iestāžu sadarbību. Ministru kabinets. 19.03.2024. Pieejams: https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/ar-krizes-vadibas-centra-palidzibu-planots-uzlabot-krizu-parvaldibu-un-iestazu-sadarbibu?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

²⁴ Valdībā apstiprināts tiesiskais ietvers Krīzes vadības centra darbības uzsākšanai. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/valdiba-apstiprinats-tiesiskais-ietvers-krizes-vadibas-centra-darbibas-uzsaksanai>

II Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u.c.) un palīgpersonālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.

PCASP Stratēģiskie riski un krīžu vadībaplānošanas un izstrādes procesā īpaša uzmanība tika pievērsta arī StP īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes analīzei un nodrošināšanai tā kā studiju programma ir starpdisciplināra un īsteno iekšējās drošības un civilās aizsardzības, tiesību zinātnes, datorzinātnes bioloģijas, psiholoģijas uzņēmējdarbības vadības un vadībzinātnes jomas. PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* izstrādātāji uzskatīja par būtisku nepieciešamu ņemt vērā pasaules labās prakses piemērus no Ukrainas un Polijas, kas parāda, ka mūsdienīga studiju bāze un infrastruktūra ir būtiska kvalitatīvai mūsdienīgai augstākajai izglītībai. Šādas pieejas rezultātā tika identificēti un arī nodrošināti PCASP Stratēģiskie riski un krīžu vadībapilnvērtīgai īstenošanas uzsākšanai nepieciešamās studiju bāzes elementi, kas DU ir pieejami un arī tiek attīstīti kopš studiju virziena ieviešanas.

Galvenie elementi:

- Mūsdienīgi aprīkotas un kvalitatīvi uzturētas auditorijas, kas ir pilnībā savietojamas ar PCASP Stratēģiskie riski un krīžu vadībaīstenošanā plānotajām izmantojamajām studiju metodēm, tai skaitā e-studiju vide, videolekcijas, tiešsaistes vieslekcijas, lomu spēles, diskusija, grupas darbs, inovatīvie tehnoloģiskie risinājumi mācību un mācīšanas procesā u.c.
- E-studiju vide, kas ietver pilnīgu studiju programmas kursu informāciju gan studiju procesam, gan studiju rezultātu sasniegšanai, tai skaitā praktiskie uzdevumi zināšanu pārbaudei e-vidē, novērtēšanas sistēma e-vidē, diskusiju platformas nodrošināšana e-vidē u. c.
- DU Bibliotēkas – atbilstoša mūsdienu studiju, zinātnes un pētniecības procesa pilnīgam atbalstam, tai skaitā gan studiju materiālu ērtai pieejamībai klātienē un tiešsaistē, gan jaunu materiālu ātrai pasūtīšanai atbilstoši PCASP Stratēģiskie riski un krīžu vadībadocētāju un studiju kursu saturu vajadzībām.
- Kriminālistikas laboratorija²⁵, kurā iespējams praksē apgūt kriminālistikas tehniku.
- Psiholoģijas laboratorija, kurā iespējams iegūt praktiskās iemaņas psiholoģijas jomā.

Studiju programmas īstenošanas gaitā materiāltehniskās bāzes resursus plānots attīstīt, sk. vairāk informācijas 2.2. nodaļā.

DU atbalsta struktūrvienības un studiju procesa nodrošināšanai vispārējais personāls sniedz būtisku un pilnvērtīgu atbalstu visā studiju procesā – sākot ar Humanitāro un sociālo zinātņu fakultāti un Dabaszinātņu un veselības aprūpes fakultāti, kas atbalsta studiju procesu kopumā, Studiju kvalitātes novērtēšanas centru – kas konsultē un administrē StP izstrādi, tostarp studiju materiālu nodrošinājumu e-studiju vidē un docētāju tālākizglītības iespējas. Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūts un Humanitāro un sociālo zinātņu institūts aicina studentus iesaistīties inovatīvos, starpdisciplināros un sociāli nozīmīgos pētījumos. Studiju daļa nodrošina studiju kursu uzturēšanu DU sistēmās, sniedz metodisko atbalstu docētājiem un nodrošina nodarbību grafika (laika un telpas) veidošanu, studējošo informācijas sistēmas uzturēšanu, diplomu izsniegšanu un atskaites par pedagoģisko darbu; Administratīvā daļa un Finanšu un uzskaites daļa – studiju kursu docētāju darba attiecību un atlīdzības nodrošināšana; nodarbību auditorijas un IT nodrošinājums; Saimniecības daļa un Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju

²⁵ Svarīgākie dokumenti, Nolikumi, Kriminālistikas laboratorijas nolikums Pieejams: <https://du.lv/paramums/dokumentu/>

daļa. Būtiski atbalstu darbā ar studentiem nodrošina Zinātņu daļa, Starptautisko un sabiedrisko attiecību daļa un Studējošo servisa centrs. Studiju procesu atbalsta arī Studējošo pašpārvalde un Psiholoģiskā atbalsta centrs. DU struktūrvienību darbs ir efektīvi organizēts tā, lai docētājiem un programmu direktoriem būtu iespēja netraucēti maksimāli orientēties uz programmas satura īstenošanu un studiju rezultātu sasniegšanu. DU palīgpersonāls - Dabaszinātņu un veselības aprūpes fakultātes un Humanitāro un sociālo zinātņu fakultātes (HSZF) Kriminālistiskas laboratorijas laboranti asistē docētājiem studiju kursu nodrošināšanā, atbalstot ar nepieciešamā aprīkojuma un dokumentācijas sagatavošanu. Humanitāro un sociālo zinātņu fakultātes lietvedes, sadarbībā ar DU Studiju daļu un studiju programmas direktoru, koordinē studiju programmas īstenošanu, veic studiju norises plānošanu, sekmju uzskaiti un risina lietvedības jautājumus, kā tiek izstrādāti un izskatīti/apstiprināti studiju kursu apraksti.

DU vadība ir nozīmīgs studiju bāzes atbalsta punkts PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* plānošanā un īstenošanā, tai skaitā, piemēram, universitātes atbalsts un motivācija PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadībamācībspēku kvalifikācijas uzturēšanā un celšanā* ar dažādiem atbalsta mehānismiem, kā arī studiju procesā nepieciešamo inovāciju apgūšanā.

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informāciju par bibliotēkas un datubāžu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām.

DU ir attīstīta e-studiju vide (*Moodle*), kā arī tiešās komunikācijas nodrošināšanas rezultātā (e-pasts, konsultācijas), ir pieejama metodiskā un zinātniskā informācija katrā studiju kursā. DU docētāji sistemātiski izmanto e-studiju vidi *Moodle*, un ievieto tajā dažādus studiju materiālus: lekciju, semināru un praktisko nodarbību video ierakstus, kas ir atbalsts studējošo patstāvīgā darba veikšanai. Vienlaikus ar e-studiju starpniecību tiek mazināts studējošo atbiruma risks tādos gadījumos, ja nav iespējas pilnībā apmeklēt visus studiju kursus darba vai veselības stāvokļa dēļ. E-studiju vides aktivizēšana ir nozīmīgs solis studējošo kritiskās masas uzturēšanas veicināšanai, tādējādi nodrošinot speciālistu sagatavošanu ne tikai Austrumlatvijas reģionam, ko pārstāv lielākā daļa DU studējošo, bet arī citiem Latvijas reģioniem un ārvalstīm.

Studiju kursu ietvaros tiek paredzēta arī mājas darbu un kontroldarbu sūtīšana pa e-pastu vai pievienošana tiešsaistē *Moodle*, darbu novērtējumu un recenziju saņemšana pa e-pastu, konsultācijas e-vidē, iespēja izmantot bibliotēkas un interneta resursus. Tādējādi, integrējot daudzveidīgus mūsdienīgus IT risinājumus (e-pasts, *Moodle*, *ZOOM*, *Skype*, *Facebook*), programmā tiks piedāvāti elastīgāki nosacījumi e-studijām.

E-studiju vide *Moodle* ir sinhronizēta ar DU informatīvo sistēmu DUIS, kas atvieglo studējošo piekļuvi e-studiju vidē veidotiem studiju kursiem bez papildu reģistrēšanās. DU regulāri organizē profesionālās pilnveides kursus docētājiem „Studiju kursu veidošana e-studiju vidē *Moodle*”, kā arī nodrošina individuālās konsultācijas. Studējošie tehnisko atbalstu var saņemt Studējošo servisa centrā un fakultāšu dekanātos.

E-studiju vidē *Moodle* docētāji var ievietot savas lekcijas video formātā. Video lekciju filmēšanas procesu īsteno Informātikas katedras Multimediju centrs un Informācijas tehnoloģiju centrs. DU, Parādes ielā 1a, 130. auditorijā ir pieejams mūsdienīgs aprīkojums, kas ļauj veidot mācību, informatīvos un reklāmas videomateriālus, kā arī nodrošina konferenču tiešās translācijas interneta vidē. Video lekcijas tiek glabātas DU serverī un ir pieejamas *Moodle* vidē katrā atbilstošajā studiju kursā.

DU darbojas informatīvā sistēma DUIS, kurā tiek ievadīti visu studiju kursu apraksti, pieejams nodarbību saraksts, un studējošais savā profilā var redzēt savas sekmes un individuālos rīkojumus, kas saistīti ar studiju procesu.

Studiju un pētnieciskais process pietiekamā daudzumā ir nodrošināts ar nepieciešamo kserokopēšanas tehniku, vizuālās prezentācijas tehniku, videofilmēšanas un videoreproducēšanas aparāturu, modernu fototehniku un audiotehniku. Studējošajiem un docētājiem pastāvīgi ir pieejams Internets un lokālā DU tīkla Interneta pieslēgums, e-studiju vide *Moodle*, kā arī iespēja izmantot e-pastu un telekonferences, dažādu tiešsaistu platformu, piem., *ZOOM* izmantošanas iespējas.

Bibliotēkas krājuma papildināšana un datubāzu abonēšana notiek pēc fakultāšu docētāju pieprasījuma. Iesniegumus par grāmatu iepirkšanu regulāri (katru studiju gadu) izskata un apstiprina DU Budžeta komisija, tādējādi īstenojot mehānismu jaunāko izdevumu iegādei DU bibliotēkā. Bibliotēka neveic krājuma digitalizāciju, taču bibliotēkas informatīvajā sistēmā tiek augšupielādēti DU studējošo noslēguma darbi. Bibliotēka regulāri informē fakultātes par jaunāko literatūru, par datubāzu izmēģinājumiem un abonēšanas iespējām, lai fakultāšu docētāji un studējošie varētu iepazīties ar jauniem piedāvājumiem.

Studējošajiem pieejami DU Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi – bibliotēkas elektroniskais katalogs, grāmatu pasūtīšana, rezervēšana un pagarināšana internetā, automatizēta lietotāju apkalpošana, kā arī piekļuve elektroniskajām datubāzēm. Bibliotēkas lietotājiem var izmantot brīvpieejas lasītavu ar 60 darba vietām, t. sk. 15 datorizētām, abonementu, Bibliogrāfijas un informācijas sektoru. Kopējā bibliotēkas platība ir 1000 m², t. sk. lietotāju apkalpošanas telpas – 400 m². Bibliotēkas krājums ir 267655 vienības, t.sk. grāmatas – 233868, periodiskie izdevumi – 20322, citi izdevumi – 13465. Grāmatu skaits tiesību zinātnes nozarē – 4615, t.sk. krimināltiesībās – 705, kriminālistikā – 564, darba tiesībās – 234, civiltiesībās – 849, Eiropas tiesībās – 176, darba drošībā un aizsardzībā – 81; vides zinātnes nozarē – 1995.

DU tīklā nodrošināta piekļuve sekojošām elektroniskajām datubāzēm:

- *EBSCO Publishing* (tā ietver 8 datu bāzes: *Academic Search Elite, Business Source Premier, MasterFILE Premier, Newspaper Source, ERIC, Business Wire News, MEDLINE, Health Source – Consumer Edition, Agrikola*); ir pieejami aptuveni 10 000 zinātniskie žurnāli vairākās zinātņu angļu valodā.
- *Cambridge Journals online* - ir pieejami 100 zinātniskie žurnāli vairākās zinātņu nozarēs angļu valodā.
- *Science Direct* - daudznozaru datu bāze, no kuras pieejami ap 380 žurnālu nosaukumu pilni teksti angļu valodā.
- *Web of Science* – Daudznozaru datubāze angļu valodā.
- *Scopus* – daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze angļu valodā.
- *Likumi.Lid.lv* - Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvie dokumenti vides un dabas aizsardzības jomā.
- *Letonika* - latviska uzzīņu un tulkošanas sistēma internetā. Patlaban šie resursi ietver Latvijas Enciklopēdisko vārdnīcu, Terminu vārdnīcu, tulkojošās un skaidrojošās datorvārdnīcas u.c.
- *CEPOL* - Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu apmācības aģentūras datubāze, ir pieejami aptuveni 10 000 zinātniskie žurnāli un grāmatas angļu valodā.

Studējošajiem pieejamas arī DU laboratoriju zinātniskās bibliotēkas ar vairāk nekā 50 regulāri papildināmiem ārvalstu zinātniskajiem žurnāliem. Studiju, kvalifikācijas un bakalaura darbu izstrādei, kā arī mācību līdzekļu izveidei tiek piedāvāti Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes datorklasēs esošie datori, kas aprīkoti ar attiecīgo programmatūru.

Akadēmiskā gada beigās mācībspēki iesniedz programmas direktoram jauno metodiskās un zinātniskās literatūras avotu sarakstu savam kursam. Programmas direktors sastāda jaunajam mācību gadam nepieciešamās literatūras sarakstu, apstiprina to studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” Padomē un iesniedz DU budžeta komisijai.

Bibliotēkas darba laiks ir piemērots studējošo vajadzībām. Pēc studējošo sūdzībām par bibliotēkas īso darba laiku darba dienās un nepieejamību sestdienās, kopš 2018.gada rudens

semestra mainīts DU bibliotēkas darba laiks (Darba dienās: no plkst. 9.00 – 20.00, Sestdienās: no plkst. 10.00 – 16.00.), par ko studējošie sniedza pozitīvu vērtējumu.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā, nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.

Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība“ finansējuma avots ir valsts budžeta finansējums studijām (dotācija) un studiju maksa. Izmaksu aprēķins vienam studējošajam studiju virziena programmās veikts DU Finanšu un uzskaites daļā, iekļaujot darba algas fondu un darba devēja VSAOI, komandējumu, materiālu, energoresursu un inventāra izmaksas, grāmatu, iekārtu iegādes un investīciju izmaksas, kā arī izmaksas studentu sociālajam nodrošinājumam. Nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu programmā ir 9 studējošie. Izmaksu aprēķins ir pieejams 19. pielikumā.

DU Studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” zinātnes attīstībai tiek piešķirti zinātnes bāzes attīstības līdzekļi no IZM. Zinātnes attīstībai paredzētos līdzekļus studiju virziens iegūst, pamatojoties uz docētāju zinātniskajiem sasniegumiem un rādītājiem par iepriekšējo gadu, ko izvērtē DU Zinātņu daļa. DU akadēmiskā personāla zinātniskā darba efektivitātes novērtēšana tiek veikta saskaņā ar “*Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskā darba efektivitātes vērtēšanas kārtību*”.

DU akadēmiskajam personālam (asistentiem, lektoriem, docentiem, asociētajiem profesoriem, profesoriem, zinātniskajiem asistentiem, pētniekiem, vadošajiem pētniekiem) DU budžetā esošā finansējuma ietvaros ir tiesības saņemt autoratlīdzības par zinātniskajām publikācijām, kas indeksētas Web of Science un/vai SCOPUS datu bāzēs, un zinātniskajām monogrāfijām. Apmaksa par zinātniskajām publikācijām tiek veikta saskaņā ar DU izstrādāto “*Kārtību, kādā tiek apmaksātas Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās publikācijas un monogrāfijas*”.

DU akadēmiskajam personālam (asistentiem, lektoriem, docentiem, asociētajiem profesoriem, profesoriem, zinātniskajiem asistentiem, pētniekiem un vadošajiem pētniekiem) DU budžetā esošā finansējuma ietvaros ir tiesības saņemt atlīdzību par citējamību raksturojošo Hirša indeksu SCOPUS un / vai Web of Science (turpmāk tekstā - WoS) datu bāzēs. Atlīdzības apjoms tiek aprēķināts saskaņā ar “*Kārtību, kādā Daugavpils Universitātē akadēmiskais personāls saņem atlīdzību par Hirša indeksu*”.

DU akadēmiskajam personālam ir iespēja piedalīties ikgadējā Daugavpils Universitātes pētniecības projektu konkursā un saņemt finansējumu zinātnisko pētījumu realizācijai. Pētniecības projektu konkursa vispārīgie mērķi ir nodrošināt DU zinātniskās darbības attīstību un zinātnisko izcilību; veicināt DU akadēmiskā, zinātniskā personāla un studējošo pētniecisko izaugsmi; sekmēt zinātnisko rezultātu praktisko pielietojamību, sadarbību ar privāto sektoru un papildu ārējā finansējuma piesaisti; veidot inovatīvas starpdisciplināras pētnieciskās grupas aktuālu pētniecisko tēmu ieviešanai. Pieteikt konkursam individuālus vai pētniecisko grupu projektus ir tiesības DU uz darba līguma pamata strādājošiem akadēmiskā un zinātniskā personāla pārstāvjiem: profesoriem, asociētajiem profesoriem, docentiem, vadošajiem pētniekiem, pētniekiem, lektoriem, asistentiem, zinātniskajiem asistentiem, DU doktorantiem un doktora grāda pretendentiem. Projektu konkursa kopējo finansējuma apmēru konkrētajam gadam nosaka DU Budžeta komisija. Piešķirtais projektu konkursa fonds 2024. gadam bija 51000,00 EUR. Vienam pētnieciskajam projektam maksimāli pieļaujamais finansējuma apmērs ir 3000,00 EUR.

DU realizētajās studiju programmās studējošie var pieteikties studējošo pētniecības projektu konkursam. Pētniecības projektu konkursa vispārīgie mērķi ir nodrošināt DU zinātniskās darbības attīstību un zinātnisko izcilību; veicināt DU studējošo pētniecisko izaugsmi; sekmēt zinātnisko rezultātu praktisko pielietojamību, sadarbību ar privāto sektoru un papildu ārējā finansējuma

piesaisti; veidot inovatīvas starpdisciplināras pētnieciskās grupas aktuālu pētniecisko tēmu ieviešanai; iesaistīt DU bakalaura un maģistra programmās studējošos zinātniskajā darbībā; veicināt Web of Science un/vai SCOPUS datu bāzēs indeksētu publikāciju skaita pieaugumu DU. Tiesības pieteikt projektus studējošo pētniecības projektu konkursam ir sekmīgiem DU bakalaura un maģistra programmās studējošajiem, kuri attiecīgā līmeņa studiju programmu apgūst pirmo reizi. Ja studējošais pārtrauc studijas, sākot ar nākamo mēnesi tiek pārtraukta stipendijas izmaksa. Projekta realizācijas laikā ir paredzēts publicēt vismaz vienu publikāciju izdevumos, kas indeksēti Web of Science un/vai SCOPUS datu bāzēs. Projektu īstenošanai DU bakalaura un maģistra studiju programmās studējošais saņem stipendiju EUR 200,00 mēnesī 10 mēnešus gadā. Vienam pētnieciskajam projektam maksimāli pieļaujamo finansējuma apmēru un projektu konkursa kopējo finansējuma apmēru konkrētajam gadam nosaka DU Budžeta komisija. Projektu konkursa fonds 2024. gadā bija 24000,00 EUR, savukārt vienam pētnieciskajam projektam maksimāli pieļaujama finansējuma apmērs bija 2000,00 EUR.

Finansējums mācību materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai (auditoriju un laboratoriju papildus labiekārtošanai, mācību literatūras un modernas pētnieciskās aparatūras iepirkšanai, uzskates līdzekļu un programmatūras iegādei, u.c. pasākumiem) galvenokārt tiek nodrošināts no dažādiem projektiem (piemēram, ERAF, ESF).

Studiju programma tiks īstenota no valsts dotētām budžeta vietām, kā arī ieņēmumiem no studiju maksas. Studējošajiem ir iespēja pretendēt uz studiju maksas atlaidēm²⁶.

2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Pēdējo 10 gadu laikā DU ir mērķtiecīgi investējusi studiju un pētnieciskās infrastruktūras modernizēšanā, kā rezultātā studējošajiem ir pieejamas mūsdienīgas mācību un zinātniskās laboratorijas, kas aprīkotas ar studiju un pētniecības procesa nodrošināšanai nepieciešamo aprīkojumu.

DU īstenotie infrastruktūras modernizācijas projekti, kuru ietvaros uzlabotas studiju un pētniecības iespējas studiju virziena „Iekšējā drošība un civilā aizsardzība“ studējošajiem:

- ERAF projekts „STEM, veselības aprūpes un mākslu studiju programmu modernizēšana Daugavpils Universitātē” (vienošanās Nr. 8.1.1.0/17/I/005, projekta realizācijas laiks: 2017. - 2020., DU kopējās izmaksas: 1 425 138,00 EUR). Projekta ietvaros attīstīta studiju programmu materiāltehniski-informatīvā bāze, iegādāta aparatūra, laboratoriju materiāli, inventārs un instrumenti, kā arī papildināti bibliotēku krājumi un attīstīts informācijas tehnoloģiju aprīkojums, lai spētu piedāvātu kvalitatīvu, starptautiskiem standartiem atbilstošu un konkurētspējīgu izglītību.
- ERAF projekts „Pētniecības infrastruktūras attīstīšana viedās specializācijas jomās un institucionālās kapacitātes stiprināšana Daugavpils Universitātē” (vienošanās Nr. 1.1.1.4/17/I/008”, projekta realizācijas laiks: 2017. - 2020., DU kopējās izmaksas: 3 069 684,21 EUR). Projekta ietvaros attīstīta infrastruktūra, iegādājoties jaunu aprīkojumu starptautiski novērtētajās pētniecības programmās definētajās prioritārās attīstības jomās: matemātika, fizika, nanomateriāli, materiālu inženierzinātnes, bioloģija.
- ERAF projekts „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana” (vienošanās Nr. 2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021, projekta realizācijas laiks: 2010. - 2015., DU kopējās izmaksas: 16 715 991 EUR). Projekta ietvaros veikta mācību korpusa auditoriju Parādes ielā 1 renovācija un pielāgošana cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, energoefektivitātes paaugstināšana, kā arī iekārtu, instrumentu, aprīkojuma un informācijas tehnoloģiju modernizēšana. Esošajam korpusam

²⁶ Studiju maksa un atlaides Pieejams: <https://du.lv/studijas/studiju-maksa-un-atlaides/>

piebūvēta DU Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju korpusa ēka ar mācību un zinātnisko laboratoriju telpām, kas projekta ietvaros aprīkotas ar mūsdienīgu aprīkojumu.

Visiem DU studējošajiem ir nodrošināta ne tikai mūsdienu prasībām atbilstoša studiju vide, bet arī pieejama mūsdienu prasībām atbilstoša sadzīves infrastruktūra – renovētas kopmītnes, sporta komplekss ar baseinu u.c. Studiju un pētnieciskais process pietiekamā daudzumā ir nodrošināts ar nepieciešamo kserokopēšanas tehniku, vizuālās prezentācijas tehniku, videofilmēšanas un videoreproducēšanas aparatūru, modernu fototehniku un audiotehniku.

Studiju procesa nodrošināšanai, zinātnisko pētījumu veikšanai, projektu, studiju, bakalaura, maģistra darbu izstrādei attiecīgajās studiju programmās imatrikulētie studenti izmanto mūsdienīgas un tehniski nodrošinātas auditorijas un laboratorijas:

- DU auditorijas, datorklases un laboratorijas;
- Vides un tehnoloģiju katedras laboratoriju datornodrošinājums;
- Veselības aprūpes katedras laboratorijas ar medicīniskās testēšanas iekārtām,
- HSZF labiekārtotas un tehniski aprīkotas auditorijas brīvās izvēles kursu nodrošināšanai,
- DU Sporta kompleksu ar peldbaseinu.

DU mācību un sporta kompleksā (Kandavas 1.) ir:

- *sporta spēļu zāle* (36 x 18m) - notiek mācību nodarbības, sacensības;
- *vingrošanas zāle* (18 x 9m) - notiek vingrošanas, aerobikas, mākslas vingrošanas, sporta un tautas deju, ritmikas nodarbības;
- *slēgtais peldbaseins* (25 x 7,5m, trīs celiņi) - notiek mācību nodarbības peldēšanā, akva-aerobikā, kustību rotaļas ūdenī, sacensības. Sauna – paredzēta studentu un docētāju organisma atjaunošanas un rehabilitācijas procedūrām.
- *cīņu zāle* (12 x 6m) -notiek mācību nodarbības cīņas sporta veidos: grieķu – romiešu, brīvajā cīņā, pašaisardzībā u.c.;
- *trenažieru zāle* (12 x 6m) ar mūsdienīgiem trenažieriem.

Lai nodrošinātu augstākās izglītības pieejamību personām ar kustību traucējumiem Daugavpils Universitātes mācību korpusā Vienības ielā 13 ir aprīkots ar uzbrauktuvi un kāpņu pacelāju. Savukārt, mācību korpusā Parādes ielā 1 ir pieejams lifts.

DU īstenoti infrastruktūras modernizācijas projekti, kuru ietvaros uzlabotas studiju un pētniecības iespējas studējošajiem: ERAF projekts „Pētniecības infrastruktūras attīstīšana viedās specializācijas jomās un institucionālās kapacitātes stiprināšana Daugavpils Universitātē” (vienošanās Nr. 1.1.1.4/17/I/008”, projekta realizācijas laiks: 2017–2020, DU kopējās izmaksas: 3 069 684,21 EUR). Projekta ietvaros attīstīta infrastruktūra, iegādājoties jaunu aprīkojumu starptautiski novērtētajās pētniecības programmās definētajās prioritārās attīstības jomās: matemātika, fizika, nanomateriāli, materiālu inženierzinātnes, bioloģija.

ERAF projekts „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana” (vienošanās Nr. 2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021, projekta realizācijas laiks: 2010–2015, DU kopējās izmaksas: 16 715 991 EUR). Projekta ietvaros veikta mācību korpusa auditoriju Parādes ielā 1 renovācija un pielāgošana cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, energoefektivitātes paaugstināšana, iekārtu, instrumentu, aprīkojuma un informācijas tehnoloģiju modernizēšana.

Mācību auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslā – ierīkoti lifti un pacelājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem – ierīkoti projicēšanas aparāti, skaņu pastiprinoša aparatūra; tika izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošajiem jaunajiem vecākiem – mazuļa pārtīšanai un barošanai, rotaļistaba – studējošo bērnu nodarbināšanai nodarbību laikā. 2016. gadā nominācijā „Izglītība visiem” DU saņēma Apeirona balvu, kas liecina par universitātes vides pieejamības kvalitāti.

Mācību korpusā Parādes ielā 1 pieejami šādi vides pieejamības elementi:

- katrā ēkas stāvā atrodas pielāgotas labierīcības;
- pielāgots lifts (lifa pogas ar braila rakstu, izgaismots numurs par sasniegto stāvu);

- 1.stāva foajē uzstādīts lifts-pacēlājs personām ar kustību traucējumiem nokļūšanai foajē otrajā līmenī un bibliotēkā (lifa kabīnē nodrošināta audioinformācija par sasniegto stāvu, lifta pogas ar braila rakstu, izgaismots numurs par sasniegto stāvu);
- visā ēkā uz auditoriju numuru plāksnītēm ir informācija braila rakstā;
- visā ēkā uzstādītas informatīvas norādes;
- no 4. stāva uz observatorijas priekštelpu uzstādīts pacēlājs personām ar kustību traucējumiem;
- no observatorijas priekštelpas personām ar kustību traucējumiem nokļūšanai uz observatoriju uzstādīts mobilais pacēlājs.

DU lasītavā Parādes ielā 1 ir uzstādīts papildu aprīkojums:

- dators grāmatu lasīšanai ar tekstu palielinošu programmu;
- galds ar regulējamu augstumu.

Parādes ielas 1 mācību korpusam 2014. gadā piebūvēta DU Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju korpusa ēka (ar mācību un zinātnisko laboratoriju telpām, kas projekta ietvaros aprīkotas ar mūsdienīgu aprīkojumu. Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju korpusā Parādes ielā 1A pieejami šādi vides pieejamības elementi:

- katrā ēkas stāvā atrodas pielāgotas labierīcības;
- uzstādīts lifts (lifa pogas ar braila rakstu, lifa kabīnē un nodrošināta audioinformācija par sasniegto stāvu);
- ārā izbūvēta uzbrauktuve personām ar kustību traucējumiem nokļūšanai līdz ēkas ieejas durvīm;
- visā ēkā uz telpu numuru plāksnītēm ir informācija braila rakstā;
- visā ēkā uzstādītas informatīvas norādes.

Auditoriju, laboratoriju, kabinetu un darbnīcu skaits un platība pilnībā nodrošina studiju procesa sekmīgu norisi.

ESF, ERAF u.c. projektu ietvaros pēdējo 6 gadu laikā ir būtiski modernizēta studiju un zinātnisko pētījumu materiālā bāze.

DU Bibliotēkas lasītavās un specializētajās nodaļās ir pieejamas vairāk nekā 343 000 vienības grāmatu un vairāk nekā 25 000 eksemplāri žurnālu.

DU bibliotēkas pilnveidošanā tiek izmantotas jaunas tehnoloģijas:

- Interneta pieslēgums;
- elektroniskais katalogs *ALISE (Advanced Library Information Service)*;
- automatizēta lasītāju apkalpošanas sistēma;
- kopš 2002.gada ir uzsākts DU bibliotēkas kopprojekts ar Latgales centrālo bibliotēku „Daugavpils reģiona publisko bibliotēku un DU bibliotēkas integrēšana VVBIS”; projekta ietvaros bibliotēka ir iesaistījusies „Vienotas lasītāja kartes” sistēmā, un no 2002.gada decembra lasītājiem ir iespēja izmantot 13 Latvijas lielāko bibliotēku fondus un pakalpojumus.

No DU tīkla ir iespējams izmantot žurnālu datu bāzes:

- Science Direct www.sciencedirect.com
- Springer Link www.springerlink.com
- Cambridge Journals Online www.cambridge.org u.c.

DU abonētās datu bāzes skat. http://www.du.lv/lv/biblioteka/datu_bazes/abdatubazes

DU izmēģinājuma datu bāzes skat. http://www.du.lv/lv/biblioteka/datu_bazes/izmdatubazes

Kopumā studiju virziena nodrošinājumu ar mācību un zinātnisku literatūru var vērtēt kā labu, par ko liecina arī studējošo aptaujas. Tādējādi pieejamais materiāli-tehniskais nodrošinājums ļauj kvalitatīvi realizēt studiju virzienu, tajā skaitā PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība*.

Šobrīd iespējams īstenot mācības simulāciju vidē, izspēlējot reālos gadījumus, izmantojot videokameras, mikrofonus, skaļruņus, kad tiek veikta reālo situāciju videotranslācija no vienas auditorijas un situācijas analīze citā auditorijā. Simulācijas tiks īstenotas Daugavpils Universitātes mācību telpās, Parādes ielā 1. Pašlaik pieejami dažādi zīdaiņu, bērnu, pieaugušo mācību manekeni,

ko iespējams izmantot Militārās un neatliekamās medicīnas pamatos. Balstoties uz jau esošo sadarbību ar SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, mācības iespējams realizēt arī klīniskajā vidē. Studiju procesa nodrošināšanā plānots izmantot Kriminālistikas laboratoriju, kurā iespējams veikt kriminālistikas ekspertīzes un izpētes krīzes situācijās. Veselības ministrijā iesniegts projekts infrastruktūras atjaunošanai, kā rezultātā tiks iegādātas mūsdienīgas tehnoloģijas – mācību platformas, kā arī simulāciju manekeni, materiāltehniskās bāzes pilnveidošanai.

III Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursus/ moduļus, to aktualitāti, savstarpējo sasaisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām. Sniegt novērtējumu par studiju kursus/moduļos sasniedzamo rezultātu sasaisti ar studiju programmas rezultātiem (novērtējums balstoties uz veikto kartējumu).

Licencēšanai iesniegtā pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programma *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* atbilst MK noteikumu Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" prasībām. Skatīt pielikumu Nr. 16.

DU izstrādātā PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* ir aktuāla globālajā mērogā un ir perspektīva, veicinot arī valsts drošību ilgtermiņā, ko apstiprina Valsts kancelejas, Aizsardzības ministrijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, kā arī pašvaldību atzinumi un pozitīvie vērtējumi. Skatīt pielikumu Nr.17. Studiju programma tika izstrādāta ar nosaukumu "Krīžu pārvaldība" un pēc konsultācijām ar DU Padomes locekļiem nosaukums "Krīžu pārvaldība" tika aizstāts ar "Stratēģiskie riski un krīžu vadība", jo tas vairāk atbilst programmas idejai un saturam. Programmas saturā izmaiņas netika veiktas. Attiecīgajās iestādēs iesniegtās studiju programmas saturs bija esošajā redakcijā, vienīgā atšķirība bija nosaukumā, līdz ar to iestāžu slēdzienos ir iepriekšējais nosaukums "Krīžu pārvaldība".

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* plānojums ir pilna laika klātienes studijas 3 gadi jeb 6 semestri, 180 KP ECTS, attiecīgi katrā semestrī 30 KP ECTS.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* saturs ir veidots balstoties uz veikto kartējumu, lai studiju kursus sasniedzamās zināšanas, prasmes un kompetences nodrošinātu mērķa sasniegšanu. Atbilstoši veiktajam kartējumam, izvērtējot plānojumu, tas izveidots tā, lai 6 akadēmisko semestru garumā attīstītu studējošo zināšanas, prasmes un kompetences iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā. Satura apguves nodrošināšanā līdz ar zināšanu pārnesi un prasmju attīstību vienlīdz svarīga uzmanība izveides laikā tika pievērsta gan zināšanu pārneses un koprades metodēm, gan studiju kursu docēšanas un īstenošanas formātam, tai skaitā ārpuslekciju un semināru aktivitātēm reālā krīžu situācijā, aptverot specifisku zināšanu apjomu studiju kursu savstarpējai sasaistei, jo īpaši semestra un attiecīgā studiju gada griezumā.

Pirmajā semestrī paredzēta augstākajai izglītībai un programmas saturam atbilstošu zināšanu apguve. Tiks realizēti tādi studiju kursi, kā Ētika, Komunikācijas vadība, Psiholoģijas un loģikas pamati, Tiesību pamati I, Organizāciju teorija un vadība, Normatīvo aktu izstrāde un dokumentu pārvaldība, Ekoloģiskā drošība (saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 11.punkta prasībām kursa saturs ietver padziļinātu vides aizsardzības jautājumu apskati, 6 KP ECTS kredītpunkti, kas atbilst Vides aizsardzības likumā noteiktajām prasībām), Ekonomiskā drošība, Cilvēktiesības I. Šo studiju kursu apguve nodrošinās iespēju studējošiem nākošajos semestros turpināt padziļinātu specializācijas kursu apguvi.

Otrajā semestrī pamatā tiek turpināta studējošo zināšanu un prasmju apguve līdzvērtīgi 1. semestra principiem citās un jaunās studiju satura tematikās 30 kredītpunktu apjomā, īstenojot šādus studiju kursus: Sabiedrības veselība, Starptautiskās attiecības un drošība, Tiesību pamati II, Ekonomiskā drošība, Cilvēktiesības II, Nacionālā drošība un visaptverošā valsts aizsardzība, brīvās izvēles studiju kurss.

Trešajā semestrī tiks realizēti sekojoši studiju kursi: Mākslīgais intelekts, Civilā aizsardzība I, Sociālā aprūpe krīzes situācijās, Stratēģiskā plānošana un resursu pārvaldība, Kiberdrošība, Tautsaimniecības noturība krīzes un kara gadījumā, Brīvās izvēles kurss.

Ceturtajā semestrī tiks realizēti sekojoši studiju kursi: Civilā aizsardzība II, Veselības aprūpe krīzes situācijās, Riska un krīzes ietekmes analīze, Militārās un neatliekamās medicīnas pamati, Projektu pārvaldība, Darbības nepārtrauktības plānošana, Datu vākšana un analīze.

Piektajā semestrī tiks realizēti sekojoši studiju kursi: Krīzes psiholoģija un stresa pārvaldība, Bruņoto konfliktu tiesības, Cilvēka uzvedības ģenētika, Profesionālā svešvaloda, Krīzes situāciju vadība un lēmumu pieņemšanas metodes, Notikumu apzināšana, fiksēšana un izmeklēšana.

Sestajā semestrī notiek prakse un bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana.

Minēto studiju kursu sasniedzamie rezultāti (balstoties uz veikto kartējumu) pilnībā atbilst sestajam LKI/EKI līmenim. Sīkākai informācijai skat. pielikumus (2. pielikums “Studiju plāns”, 9. pielikums “Studiju kursu apraksti”, 14. pielikums “Studiju kursu kartējums studiju rezultātu sasniegšanai”, 16. pielikums “Programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums”).

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* tiks īstenota pilnā laika klātienē latviešu valodā.

Studējošo snieguma un sasniegto studiju rezultātu novērtējuma metodes, kā arī studiju kursa apguves novērtējuma kritēriji ir definēti katra studiju kursa aprakstā un tie ir pieejami visiem studējošajiem pirms studiju kursa uzsākšanas. Katra kursa aprakstu izstrādā DU docētājs programmas direktora uzraudzībā, pēc tam programmu apstiprina Virziena padome, bet pēc tam DU Studiju padome. Studiju programmas īstenošanu kopīgi koordinē Studiju daļa, Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs un programmas direktors. Turklāt Studiju daļa, Studējošo servisa centrs, fakultātes lietveži un programmu direktors plāno un fiksē izglītības procesu, kā arī risina administratīvos jautājumus. Docētāji un administrācija saņem atgriezenisko saiti par studiju procesa kvalitāti, iesaistot studentus līdzdalība studiju programmas īstenošanā, kas izpaužas: studentu iesaistīšana gan personiski, gan sadarbībā ar DU Studentu padomi studiju kursu un programmas darba vērtēšanā; studentu aptauja katra mācību gada beigās; komunikācija ar programmas direktoru un dekāniem. Studiju kursu īstenošanā, tai skaitā studiju pārbaudījumu veidošanā un īstenošanā tiek ievērota katra docētāja akadēmiskā brīvība, vienlaikus paredzot, ka mācību un pārbaudījumu metodēm jābūt izvēlētam atbilstoši studiju kursā sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Lai veicinātu studentu individuālo sniegumu un novērtētu sasniegto studiju rezultātu līmeni, studiju procesā kombinēti tiek izmantota gan summatīvā, gan formatīvā vērtēšana. Studiju rezultātu kontekstā būtiskas ir gan studiju kursa, gan caurviju zināšanas, prasmes un attieksmes, tāpēc papildus tiek novērtēta studējošo aktīva iesaiste un līdzdalība, iniciatīva un atbildības uzņemšanās. Individuālie studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi katram studējošajam ir pieejami savā studējošā profilā DU e-studiju vidē. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām e-studiju vidē.

Ārējie un iekšējie normatīvie akti, kuri regulē studējošo sasniegumus un studiju rezultātu novērtējumu, ir pieejami sadaļā - Svarīgākie dokumenti²⁷.

Attiecībā uz studentcentrēto pieeju DU kvalitātes politika balstās uz universitātes stratēģiju un vērtībām un ietver trīs pamatprincipus – studentcentrēta pieeja, partnerība un kvalitāte. Kvalitātes nodrošināšanas politika ir daļa no “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijas 2022.-2028. gadam”²⁸. Studiju kvalitāte ir studiju sistēmas ekselences raksturotājlīkums, kas atspoguļo studējošo mācību darbības norises atbilstību izglītības mērķiem. DU studiju kvalitātes vadības sistēmu īstenošanā ievēro atbilstību ISO 9001:2017 kvalitātes standartam. Atbilstība šim standartam apliecina, ka DU rūpējas par savu izglītības pakalpojumu kvalitāti, uzturot kvalitātes vadības sistēmu, periodiski izejot akreditāciju un apliecinot sistēmas efektivitāti. Kvalitātes vadības sistēma apliecina, ka DU cenšas izzināt potenciālo studentu vēlmes; tiecas uzturēt

²⁷ Svarīgākie dokumenti Pieejams: <https://du.lv/par-mums/dokumenti/>

²⁸ “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģija 2022.-2028. gadam”. Pieejams: https://du.lv/wp-content/uploads/2024/09/DU_strategija_2022_2028.pdf

nemainīgi labu studiju un pārvaldības kvalitāti un nodrošināt sistemātiskumu un caurskatāmību procesos, kā arī nemitīgi uzlabot sadarbību ar sadarbības partneriem un sabiedrību. Lai atbalstītu studentus no dažādām sociālajām grupām, DU ir izveidots stipendiju piešķiršanas mehānisms "Daugavpils Universitātes stipendiju piešķiršanas Nolikums"²⁹.

DU Studiju padome un DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs (turpmāk – SKNC) ievieš kvalitātes nodrošinājuma sistēmas, pamatojoties uz "DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politiku"³⁰ un "Daugavpils Universitātes Rokasgrāmatu kvalitātes nodrošināšanai"³¹. Politika un rokasgrāmata ir izstrādātas atbilstoši "Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā" (The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)) un ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktus (Augstskolu likumu, Augstākās izglītības standartus u.c.), DU normatīvajiem aktiem un "Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijai 2022.-2028. gadam".

Tiks īstenota studējošo un mācībspēku mobilitāte. Konkrēti studējošo un mācībspēku mobilitātes pasākumi tiks plānoti pirms attiecīgā akadēmiskā studiju gada, iesaistot programmas direktoru un Zinātņu daļu. Plānots, ka šīs iespējas aktīvi izmantos studiju programmas mācībspēki un studējošie.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā.

Mācību prakse, kā studiju programmas daļa, tiek organizēta studiju procesa grafika noteiktajos termiņos, saskaņā ar trīspusējo līgumu, kas noslēgts starp DU, studentu un prakses devēju. Prakses mērķis ir padziļināt un nostiprināt studiju laikā iegūtās zināšanas, kā arī attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas atbildības uzņemšanās un krīzes pārvarēšanas problēmu risināšanā, tai skaitā epidēmiju, plūdu un militārā uzbrukuma izraisītās situācijās. Kas ir neatņemama un svarīga sastāvdaļa studiju programmas mērķa sasniegšanā. Lai nostiprinātu studentu zināšanas, kā arī pilnveidotu viņu profesionālās prasmes, prakse tiek organizēta tiesību aizsardzības iestādēs, pašvaldībās un uzņēmumos. DU nodrošina studentam prakses vietas izvēli. Prakses devēju izvēles principi balstās uz iestāžu iesaisti krīžu pārvaldībā un studenta interesi iziet praksi konkrētā iestādē un vietā. Sadarbībā ar prakses devējiem, izstrādāta prakses programma. Prakses programmās norādīts prakses laiks, veicamie uzdevumi, prakses vērtēšanas nosacījumi. Ar darba devēju atbalstu prakse tiek plānota tā, lai studentam prakses iziešanas vietā būtu iespēja izpildīt visas prakses programmas prasības.

Prakse tiks īstenota saskaņā ar prakses līgumu, kuru DU slēdz ar darba devēju par prakses vietas nodrošināšanu. Prakses līgumā ietver prakses mērķi, uzdevumus, prakses norises plānojumu, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtību, kā arī pušu pienākumus un atbildību. Nosakot prakses mērķus un uzdevumus, prakses saturā iekļauj arī studējošā iepazīšanos ar attiecīgās prakses organizācijas pārvaldes struktūru un darbības principiem. Prakses mērķu un uzdevumu noteikšanā, kā arī prakses izvērtējumā piedalās to organizāciju pārstāvji, ar kuriem noslēgts līgums par prakses īstenošanu.

Prakse ir saistīta un saturiski atbilst teorētiskai daļai, studiju programmā ir iekļauta profesionālo iemaņu apgūšana. Pēc prakses studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

²⁹ Daugavpils Universitātes stipendiju piešķiršanas Nolikums Pieejams: <https://du.lv/gribu-studet/stipendijas-un-krediti/stipendijas/>

³⁰ DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politika Pieejams: <https://du.lv/wp-content/uploads/2019/06/Kvalit%C4%81tes-politika.pdf>

³¹ Daugavpils Universitātes Rokasgrāmata kvalitātes nodrošināšanai Pieejams: http://du.lv/wp-content/uploads/2016/01/2DU_rokasgramata_2011-09-26_v2.doc

Zināšanas par:

- organizācijas darbību un to regulējošiem tiesību aktiem, izpratni, kā tiesību akti tiek izstrādāti un piemēroti noteiktajā profesionālās darbības jomā;
- organizācijas ikdienas darbību saistītajiem riskiem un to risināšanas iespējām;
- organizācijas darbības aktualitātēm iekšējās drošības un civilās aizsardzības jomā;

Prasmes:

- patstāvīgi veikt riska analīzi un izstrādāt aizsardzības mehānismus, atbilstošos aktus un juridisko dokumentu projektus;
- organizēt notikuma vietas apskati, lietisko pierādījumu fiksāciju un izņemšanu;
- kompetences ietvaros izstrādāt prakses objekta civilās aizsardzības plānus;
- uzņemties atbildību un paust iniciatīvu, izpildot prakses uzdevumus.

Kompetence:

- patstāvīgi identificē un analizē riskus, pamato viedokli un lēmumus;
- plāno organizācijā veicamos darbus krīzes laikā un izvērtē to izpildes kvalitāti un stratēģisko ietekmi uz objekta turpmāko darbību un ārpus objekta apdraudēto teritoriju;
- spēj pielietot modernās informācijas tehnoloģijas un tehniskos līdzekļus krīzes situācijā;
- demonstrē izpratni par valsts iestāžu, pašvaldību, uzņēmumu, sabiedrisko organizāciju, brīvprātīgo un iedzīvotāju sadarbības organizēšanu.

Prakses nolikums pieejams *6. pielikumā*. Pašvaldības pārstāvji jau ir izteikuši gatavību slēgt līgumu par prakses vietas nodrošināšanu (skat. *17. pielikumā* Augsdaugavas novada Domes Lemums).

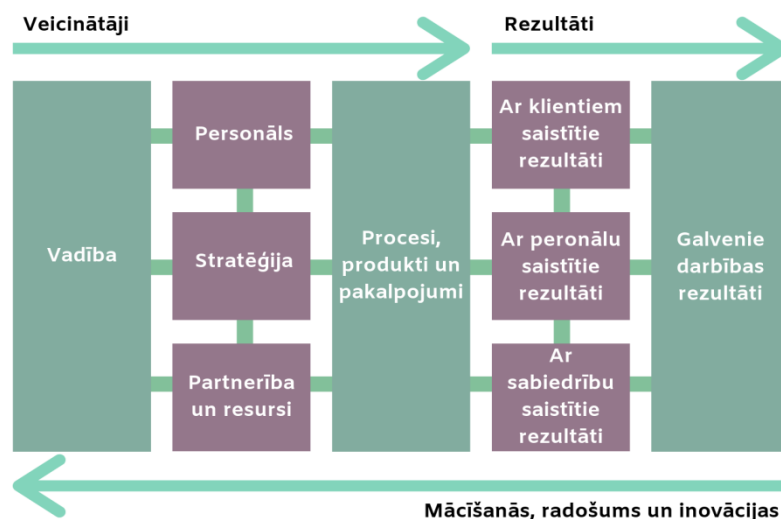
3.4. Novērtējums, kā augstskolā/ koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Studiju procesa īstenošanā nozīmīga loma ir virziena pārvaldei un kvalitātes nodrošinājuma sistēmai, kuras funkcionēšanu koordinē DU Studiju padome un DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs (SKNC). Studiju procesa kvalitātes un vadības sistēmas nodrošināšanas mērķis ir garantēt programmu satura atbilstību augstākās izglītības standartam, zinātnes kvalitātei, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām.

Studiju kvalitātes novērtēšana tiek veikta ar mērķi kontrolēt studiju programmu izpildi un plānot attīstību, lai pilnībā sasniegtu programmās izvirzītos mērķus un izpildītu definētos uzdevumus. Kvalitātes kontrole notiek nepārtraukti: uzņemot studējošos, pieņemot darbā akadēmisko personālu, vērtējot un pilnveidojot studiju programmas, vērtējot struktūrvienību darbību, to vadītājus un personālu pēc zinātnes efektivitātes un akadēmiskā darba rezultātiem.

DU ir izstrādājusi strukturētu kvalitātes pārvaldības sistēmas modeli, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai. Šis izcilības modelis ir saistošs ikvienam DU darbiniekam. Tajā iekļauti deviņi kritēriji (skat. 1. attēlu). Pieci no tiem aptver veicinātājfaktorus, pārējie četri – rezultātus. Veicinātāju kritēriji atspoguļo to, ko DU dara un kā to dara, savukārt rezultātu kritēriji – sasniegumus.

Rezultātus sasniedz, pateicoties veicinātājiem, savukārt veicinātājus pilnveido, atgriezeniski pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem. Efektīvi rezultāti sasniedzami ar vadības izpratni un atbalstu, mērķtiecīgi virzītu DU stratēģiju un politiku, kas īstenota ar personāla sekmīgu līdzdalību, kā arī ar pilnvērtīgas partnerības, resursus saudzējošas pieejas un procesu efektīvas pārvaldības palīdzību. Bultas parāda izcilības modeļa dinamisko pilnveides raksturu – jaunrades, inovāciju un izglītošanās nozīmību veicinātāju pilnveidē, kas savukārt nodrošina labāku rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ļauj saprast cēloņu un seku sakarības starp darbībām, kuras DU īsteno, un rezultātiem, ko tā sasniedz (DU attīstības stratēģija).

1. attēls. Kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU

Daugavpils Universitātē regulāri tiek organizētas studējošo, darba devēju, absolventu aptaujas; to rezultāti tiek izmantoti operatīvu lēmumu pieņemšanai, studiju kursu kvalitātes uzlabošanai, programmu kvalitātes uzlabošanai, mācībspēku darba uzlabošanai. Programmu darbība tiek vērtēta Studiju virziena padomes sēdēs. Priekšlikumi izmaiņām studiju programmās tiek izskatīti fakultātes domes sēdēs.

Docētāji regulāri pārskata studiju kursu aprakstus un papildina tos ar aktuālām tēmām un jaunāko literatūru. Studiju gada beigās docētāji papildina savus datus iekšējā informatīvajā sistēmā (DUIS) un pārrunās ar studiju programmas direktoriem apspriež gada rezultātus un darbības pilnveides virzienus. Pastāvīgi tiek veikta studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmu vājās puses, riskus, attīstības iespējas un pārējos ar to saistītos aspektus. DU e-studiju vidē Moodle ir ievietota informācija par semestrī apgūstamajiem kursiem – studējošajiem ir pieejama šāda informācija: studiju kursa apraksts, patstāvīgā darba veikšanai noteiktie uzdevumi, papildu materiāli. Informācijas apmaiņas nodrošināšanai un lēmumu pieņemšanai par studiju procesu tiek organizētas vadības un personāla sapulces, kurās piedalās programmas nodrošināšanā iesaistītais personāls.

Efektīvai studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ieviešanai studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” ietvaros tiek veikti šādi pasākumi:

- Studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” iekšējās kvalitātes kontroli veic studiju virziena padome un Tiesību, vadībzinātnes un ekonomikas katedras mācībspēki. Virziena attīstības plāna un studiju kvalitātes uzlabošanas pasākumu apspriešana un izvērtēšana notiek katra studiju gada beigās studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” padomes sēdē.
- Reizi studiju gadā studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” vadītājs sadarbībā ar programmas direktoriem sagatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu par iepriekšējo studiju gadu.
- Docētāji regulāri pārskata studiju kursu aprakstus, aktualizē kursa saturu, papildina ar jaunāko literatūru, kā arī ar praktisko nodarbību formām.
- Virziena studiju programmu īstenošanas procesā notiek programmās iesaistīto docētāju – nozares profesionāļu, kā arī prakses devēju un programmas absolventu darba devēju viedokļu regulāra apsekošana (aptaujas, atsevišķu programmas sastāvdaļu ekspertīze, darba devēju un augstskolas absolventu iesaiste studiju virziena padomē), kas ļauj ciešāk saskaņot programmas saturu ar darba tirgus vajadzībām. Studiju darba kvalitāti sekmē intensīva absolventu dalība augstskolas studiju procesā, gan docējot vieslekcijas, gan nodrošinot ar prakses un darba vietām. Viedokļu apmaiņa starp akadēmisko vidi un darba devējiem regulāri notiek arī zinātniski praktisko konferenču, profesionālo semināru ietvaros.

- Notiek regulāra studiju programmu satura, akadēmiskā un zinātniskā darba salīdzināšana ar citās Latvijas un Eiropas augstskolās līdzīgām realizētajām programmām.
- Pilnveidojot prasmes strādāt attālināti, studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” docētāji regulāri piedalās apmācībās, lai nodrošinātu pilnvērtīgu e-studiju vides Moodle iespēju izmantošanu. ESF projekta “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē”, Nr. 8.2.1.0/18/A/019 ietvaros tika organizēti semināri docētājiem nepieciešamo studiju kursu atbalsta materiālu izstrādei un integrācijai studiju procesā.
- Notiek regulāra studiju procesa un pētnieciskā darba integrācijas pastiprināšana, uzskatot to par būtisku kvalitātes nodrošināšanas sistēmas sastāvdaļu.
- Pastāvīgi tiek veikta studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājās puses, riskus, attīstības iespējas un pārējos ar to saistītos aspektus.
- Personīgajos profilos DUIS tiek ievietota informācija par semestrī apgūstamajiem kursiem.
- Katrā kursā studējošajam ir pieejami studiju kursa apraksti u.c.
- Studiju virziena “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” akadēmiskais personāls piedalās akadēmiskajās un metodiskajās konferencēs, semināros un kvalifikācijas pilnveidesursos kā lektori vai klausītāji, regulāri pilnveidojot studiju kursus ar inovatīvām studiju formām un mūsdienīgām metodēm.

3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/ vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Programmu izstrāde un apstiprināšana DU norit saskaņā ar iekšējiem normatīvajiem aktiem. Programmas tiek veidotas tā, lai ar to palīdzību tiktu sasniegti DU Stratēģijā izvirzītie mērķi. To veidošanā tiek iesaistīts augstskolas personāls, studējošie, absolventi un darba devēji.

Studiju programmas pilnveides nolūkā ir paredzēts sadarboties ar vairākām ieinteresētajām pusēm:

- **Aizsardzības ministrija**, lai aktīvi piedalītos programmas pilnveidē, sadarbotos valsts drošības nodrošināšanā, studējošo savlaicīgā informēšanā par nozares novitātēm.
- **Studējošie**. Studējošo līdzdalība studiju programmas realizācijā, studiju procesa pilnveidošanā un ilgtspējībā tiks nodrošināta:
 - iesaistot studējošos programmas studiju kursu un darba izvērtējumā,
 - aptaujājot studējošos katra studiju gada beigās (rakstiska anonīma anketēšana), analizējot atbildes uz aptaujas jautājumiem un veicot izmaiņas studiju programmā,
 - ar programmas direktora un prodekāna starpniecību, ņemot vērā studējošo ieteikumus studiju programmas realizācijā (nodarbību saraksts, prakšu vietu izvēle, kursa realizācijas gaita u.c.),
 - aktīvi darbojoties studentu pašpārvaldē – DU Studentu Padomē, ar kuras starpniecību tiek apkopoti un sagatavoti priekšlikumi studiju procesa un studiju vides kvalitātes uzlabošanai, studējošo studiju un dzīves apstākļu uzlabošanai dienesta viesnīcās, Studējošo servisa centra darbībai, DU Informācijas dienu organizēšanai u.c.,
 - studentu pašpārvaldes deleģētiem pārstāvjiem piedaloties fakultātes Domes sēdēs, kurās studējošie aktīvi iesaistās diskusijās par studiju kvalitātes nodrošināšanas jautājumiem, par korekcijām studiju programmas realizācijas gaitā un citiem jautājumiem.
- Regulāri notiek arī **absolventu** aptaujas, elektroniski sazinoties ar iepriekšējo studiju gadu absolventiem. Saikne ar darba tirgu skatāma divos aspektos: kā nozarei, darba tirgum aktuāls saturs atspoguļojas izglītības programmās un kā veidojas absolventu darba gaitas nozarē.
- Studiju programmas izveidē un pilnveidē tiek iesaistīti **darba devēji**: kā rāda līdz šim regulāri apkopotā statistika, viņu vidū īpaši nozīmīgu grupu veido šādas institūcijas:
 - ✓ Aizsardzības ministrija,

- ✓ Latvijas Nacionālie Bruņotie spēki,
- ✓ Daugavpils valstspilsētas pārvalde,
- ✓ Augšdaugavas novada pārvalde,
- ✓ SIA “Daugavpils Reģionālā slimnīca”, “Centra poliklīnika”.

Lai veicinātu sadarbību ar darba devēju organizācijām, viņu iesaisti topošo speciālistu izglītošanā, kā arī lai paaugstinātu DU studējošo konkurētspēju darba tirgū, regulāri tiek rīkoti Karjeras atbalsta pasākumi, kuru laikā notiek darba devēju organizāciju prezentācijas, kurās darba devēju pārstāvji stāsta par karjeras iespējām pārstāvētajā iestādē, piedāvā DU studējošajiem un absolventiem aktuālās vakances, kā arī sniedz praktiskus padomus, kā gūt panākumus darba tirgū. Turklāt informācija par aktuālajām vakancēm tiek regulāri izplatīta augstskolas e-vides resursos (mājas lapā, *Twitter* kontā, e-pasta saziņā ar docētājiem, programmas direktoru un prakses devējiem).

Studiju virzienā regulāri tiek veiktas arī aptaujas, kuru saturs dod iespēju izvērtēt šādus studiju kvalitātes aspektus:

- tiek izzināta katras darba devēju kategorijas apmierinātība ar programmas absolventiem, atsevišķi nodalot viņu zināšanas, kā arī prasmes un kompetences;
- tiek regulāri apkopoti darba devēju ieteikumi par atsevišķiem studiju kursiem vai kursu satura izmaiņām, kas, viņuprāt, varētu uzlabot absolventu piemērotību darba dzīvei.

Iepriekšminētā studējošo, absolventu, darba devēju un to organizāciju iesaiste studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē tiks ieviesta arī PCASP Stratēģiskie riski un krīžu vadībaīstenošanā.

IV Mācībspēki

4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* īstenošanu, būtiski ir piesaistīt augsti kvalificētus mācībspēkus – atzītus speciālistus, kuriem piemīt inovatīvā kapacitāte, t. sk. prasme izmantot mūsdienīgas darba metodes, un līderības kompetence. PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* iesaistāmo mācībspēku atlasei izmantoti vairāki kritēriji. Tie ir:

- mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
- atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Mācībspēku darbības vērtēšanas sistēmā izvirzīti šādi pamatkritēriji:

- izcilība – ilgtspējīga un nepārtraukta attīstība, nodrošinot procesu un resursu vadību;
- spēja efektīvi izmantot akadēmisko brīvību – brīvi izvēloties akadēmiskās darbības virzienus un metodes, radīt un publikot jaunas zināšanas, atklāti diskutēt par to saturu, meklēt iespējas īstenot tās praksē;
- akadēmiskā kultūra – koleģiāla, uz akadēmiskās ētikas principiem balstīta, savstarpējas cieņas, prasīguma, ieinteresētības un atbalsta gaisotnē veidota sadarbība ar studējošajiem un citiem mācībspēkiem;
- atbildība par savu darbu sabiedrības un valsts priekšā atbilstoši DU kvalitātes vadības sistēmai un kvalitātes kultūrai.

Akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma prasībām, jo docētāji ir ar maģistra grādu vai zinātņu doktora grādu. Daugavpils Universitātē tika pieņemts lēmums, ka (saskaņā ar Augstskolu likuma 39. pantu pantu, ievērojot nepieciešamību apgūt praktiskas iemaņas un zināšanas studiju programmu nozares profesionālās specializācijas kursus) virzienā “Iekšējā drošība un civilā aizsardzība” viesdocenta amatu var ieņemt persona, ja ir vismaz sešu gadu praktiskā darba pieredze docējamajam studiju kursam atbilstošajā jomā. Studiju kursu docēšana ir pieļaujama mācībspēkiem ar maģistra grādu – gan vēlētiem, gan viesdocētājiem.

Akadēmiskā personāla vēlēšanās izvirzītie vienotie kritēriji, atbilstoši “Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Daugavpils Universitātē”³², ir:

“2.1. Uz asistenta un zinātniskā asistenta amatu var pretendēt persona, kurai ir maģistra vai doktora grāds un kas spēj veikt pētniecības darbu, vadīt seminārus, prakses, veikt studentu zināšanu pārbaudi. (ar grozījumiem, kas izdarīti 31.05.2021., kas stājas spēkā 01.06.2021.)

2.2. Uz lektora amatu var pretendēt persona, kurai ir maģistra vai doktora grāds, zinātnes nozarei atbilstošas zinātniskās publikācijas vai publicēti mācību līdzekļi un kas spēj patstāvīgi lasīt lekciju kursus, vadīt seminārus, praktiskās nodarbības un laboratorijas darbus, organizēt pārbaudījumus savā studiju programmā.

2.3. Uz pētnieka amatu var pretendēt persona, kurai ir maģistra vai doktora grāds, zinātniskas publikācijas un kas spēj veikt individuālu zinātnisko darbu.

2.4. Uz docenta amatu var pretendēt persona, kurai ir doktora grāds, zinātnes nozarei atbilstošas publikācijas vai mācību līdzekļi, kura var vadīt studiju kursu gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās un kurai kopumā zinātniskā un pedagoģiskā darba stāžs nav mazāks par 5 gadiem. Uz docenta amatu mākslas specialitātēs izņēmuma kārtā var pretendēt arī personas, kurām nav doktora grāda, bet katru tādu konkrētu gadījumu izskata Senāts

2.5. Uz vadošā pētnieka amatu var pretendēt persona, kurai ir doktora grāds, zinātnes nozarei atbilstošas zinātniskās publikācijas, kura spēj patstāvīgi veikt zinātniskos pētījumus un vadīt citu

³² Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Daugavpils Universitātē Pieejams: https://du.lv/wp-content/uploads/2021/12/Nolikums-par-velesanam-akademiskajos-amatos-DU_APSTIPRINATAIS.pdf

zinātnieku pētniecisko darbu un kam zinātniskā un pētnieciskā darba stāžs nav mazāks par 5 gadiem.

2.6. Uz asociētā profesora amatu var pretendēt persona, kurai ir doktora grāds, zinātnes nozarei atbilstošas publikācijas, mācību līdzekļi, kura aktīvi veic zinātnisko darbu, vada citu zinātnisko darbu doktora un maģistra grāda iegūšanai, un kurai zinātniskā un akadēmiskā darba stāžs kopumā nav mazāks par 5 gadiem. Uz asociētā profesora amatu mākslas specialitātēs var pretendēt arī personas, kurām nav doktora grāda, bet katru tādu 2 konkrētu gadījumu izskata Senāts.

2.7. Uz profesora amatu var pretendēt persona, kurai ir doktora grāds, kura ir savā nozarē starptautiski atzīts speciālists un kam ir zinātnes nozarei atbilstošas zinātniskās publikācijas, kura aktīvi veic mūsdienu līmenim atbilstošu zinātniskās pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades darbu un vada pētniecisko darbību, nodrošina augstas kvalitātes studijas attiecīgajā zinātnes vai mākslas apakšnozarē un kam akadēmiskā un zinātniskā darba stāžs kopumā nav mazāks par 10 gadiem, un no tiem ne mazāk kā triju gadu darba pieredze ir asociētā profesora amatā.”

Mācībspēku atlasē piemērojami arī specifiski krīžu pārvaldības studiju programmām atbilstoši kritēriji:

- praktiskā darba pieredze pašvaldības vai iekšējās drošības iestādēs;
- dalība starptautiski vai valstiski nozīmīgos iekšējās drošības vai civilās aizsardzības pētniecības projektos pēdējo sešu gadu laikā;
- zinātniskās publikācijas iekšējās drošības vai civilās aizsardzības un ar to saistītās jomās;
- ieguldījums dažādu metodisku materiālu, tai skaitā e-studiju līdzekļu, izstrādē;
- profesionālā pilnveide nozarei atbilstošajā jomā.

Studiju programmas nodrošināšanā piesaistīti pieredzējuši speciālisti/zinātnieki savā nozarē atbilstoši studiju kursu specifikai, kas palīdzēs sasniegt studiju programmas nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences.

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai.

DU ir izstrādāti iekšējie normatīvie akti un mehānismi, kas regulē akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanu:

- *Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos Daugavpils Universitātē;*
- *Daugavpils Universitātes akadēmiskā personāla zinātniskās aktivitātes vērtēšanas kārtība;*
- Studējošo aptaujas.

Studiju virziena īstenošanā un rezultātu sasniegšanā tiek iesaistīts akadēmiskais un pedagoģiskais personāls ar augstu kvalifikāciju, atbilstošām kompetencēm un labu reputāciju.

DU pieņemot darbā akadēmisko personālu (t. sk. struktūrvienību vadītājus), tiek izsludināts atklāts konkurss, kura gaitā potenciālie pretendenti iesniedz CV, iepazīstinot ar saviem zinātniskā un akadēmiskā darba rezultātiem; to atbilstību vērtē atbilstošās fakultātes Dome. Notiek aizklātas vēlēšanas, un pēc veiksmīgas procedūras norises notiek darba līguma slēgšana. Docētāju piesaistes un novērtēšanas process ir caurspīdīgs, efektīvs un ir viens no priekšnosacījumiem augstai studiju procesa kvalitātei.

Studiju programmas līmenī studiju programmas vadītāja pienākums ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, darba tirgus prasībām, nozares attīstības tendencēm un studējošo vajadzībām, analizēt datus, kas var sniegt informāciju par studiju programmu rezultātu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem un ieviest nepieciešamos uzlabojumus studiju programmās. Studiju programmu līmenī tiek mērīti studiju programmu kvalitātes indikatori, kas tieši ir sasaistīti ar studiju programmu vadītāju atalgojumu. Šis aspekts veicina atbildības uzņemšanos un motivē studiju programmu vadītājus sasniegt augstākus definētos kvalitātes standartus.

DU līmenī vadības pienākums ir noteikt stratēģiskos un kvalitātes mērķus un kvalitātes politiku, pieņemt lēmumu par kvalitātes pieeju, pārvaldīt resursus un noteikt iekšējo kārtību. Universitātes līmenī viens no studiju kvalitātes rādītājiem ir sabiedrības attieksme un viedoklis,

kā arī DU popularitāte. Tas regulāri tiek noskaidrots, piedaloties reputācijas aptaujā un zīmolu vērtējumā.

Analizējot PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* mācībspēku kvalifikācijas atbilstību kvalitatīvas studiju programmas īstenošanas nosacījumiem, kas plaši atspoguļota mācībspēku kvalifikācijas, pieredzes, sasniegumu, ekspertīzes aprakstos (Piemeram: Tālavš Jundzis - 1990–1991, Aizsardzības un iekšlietu komisijas priekšsēdētājs, 1997–1998, Latvijas Republikas aizsardzības ministrs; Vitolds Zahars - dienests iekšlietu un tieslietu iestādēs 1969-2009, Latvijas Policijas akadēmijas rektors 2008-2009; Igors Trofimovs - dienējis Iekšlietu ministrijas sistēmā 1991-2014, pabeidza kursu NATO Speciālo operāciju skolā: Comprehensive Defence, Resilience and Resistance; Rolands Iraids - Neatliekamās medicīnas ārsta palīgs Latgales 3. brigāde, 35. kājnieku bataljons; Helēna Soldatjonoka - Sociālā dienesta vadītājs 1992-1998, Saemas deputāte 1998-2002, Pašvaldības domes deputāte 2017-2021) skat. 4. pielikumā “PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* īstenošanā iesaistīto mācībspēku Curriculum Vitae Europass formātā”), var secināt, ka PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* studiju kursu vadītāji, docētāji un viesdocētāji nodrošina praktisku un augstu savas attiecīgās jomas ekspertīzes līmeni gan konkrētos studiju kursus, gan studiju programma kopumā.

PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* akadēmiskais personāls un iesaistītie docētāji aktīvi piedalās dažādos zinātniska un praktiska rakstura projektos un pētījumos. Zinātnisko pētījumu rezultāti tiek apkopti zinātniskajās publikācijās un pārskatos, kā arī prezentēti zinātniskajās konferencēs un tiešā veidā izmantoti studiju procesā un zināšanu pārnesē studējošajiem. Mācībspēku aktīva praktiskā, zinātniskā un pētnieciskā darbība – dalība konferencēs, publikāciju gatavošana, ziņojumu prezentēšana, dalība pētnieciskajos, zinātniskajos un pieredzes apmaiņas projektos un aktivitātēs – nodrošina un būtiski veicina to, ka PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* studiju kursu saturs ir atbilstošs nozares, darba tirgus, zinātnes un attiecīgā docētāja studiju kursa tematikas attīstības tendencēm saskaņā ar studiju programmas mērķi.

Detalizētāku informāciju un vairāk praktiskos piemērus par mācībspēku individuālo pārstāvniecību studiju programmas jomās un starptautisko sadarbību zinātniskajā pētniecībā sk. 5. pielikumā “PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* īstenošanā iesaistīto mācībspēku dalība starptautiskās konferencēs, projektos, publikācijās (Scopus un Web of Science), metodiskās publikācijas, monogrāfijas un mācību grāmatas saraksts”.

4.3. Raksturot augstskolas/ koledžas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību (ja piemērojams, māksliniecisko jaunradi).

Studiju procesa ietvaros nepārtraukti tiek sekots līdzi jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā. Docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, veicinot studentiem izpratni par inovāciju nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām. Programmas personālu veido pasniedzēji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas, tādējādi tiek panākta starpdisciplināritāte studējošo zināšanu un prasmju izkopšanā. Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un lietišķās pētniecības aktivitātēm pārskata periodā – akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c.

Ir ļoti būtiski, ka virzienā iesaistītais personāls nodrošina novatorisku studiju vidi un profesionālo pieredzi studentiem virziena studiju programmās. Jānorāda, ka šobrīd ļoti liels uzsvars zināšanu pārnesē tiek likts uz studiju darba mijiedarbību ar pētniecību un uz zinātnes

sasniedzumiem balstītu studējošo apmācību. Ir būtisks šī aspekta starpdisciplinārais aspekts un dažādu studiju programmu un dažāda līmeņa studējošo (tajā skaitā studiju virziena "Iekšējā drošība un civilā aizsardzība") iekļaušana aktuālo zinātnes un līdz ar to sabiedrības kopumā problēmu risināšanā.

Sabiedrības attīstības procesā liela nozīme ir zinātnes komunikācijai. Virziena zinātnieki ir ļoti aktīvi šajā jomā, iesaistoties Daugavpils Zinātnes festivāla, Zinātnieku nakts, DU Zinātnes skolas pasākumos, nodrošinot apmācības, lekcijas, interaktīvus pasākumus dažādām vecumu grupām, kā arī iesaistoties zinātniski pētniecisko darbu izstrādes konsultēšanā un izvērtēšanā. DU ir starptautisko asociāciju, kuras darbojas zinātnes komunikācijas jomā (EUSEA), biedrs.

DU tiek veicināta akadēmiskā personāla attīstība un pilnveide, virzoties uz kompetentu personālsastāvu. Vairumam docētāju ir pieredze nozarē, kas apliecina viņu atbilstību darbam programmā. Mācībspēku zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs, vadīto noslēguma darbu (t.sk. promocijas darbu) skaits un pētījumi, kuru īstenošanā piedalās studiju programmas docētāji. DU ik gadu notiek mācībspēku zinātniskās darbības novērtēšana, kuras ietvaros tiek vērtēti pētnieciskā darba rezultāti, darbība projektos, kā arī pedagoģiskais un organizatoriskais darbs. Studiju procesa ietvaros nepārtraukti tiek sekots līdzī jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā. Docētāji aktīvi piedalās pētījumu rezultātu aprobācijā un izplatīšanā, uzstājoties zinātniskajās un praktiskajās konferencēs un semināros. Zinātniskajos pasākumos iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, veicinot studentiem izpratni par inovāciju nozares saistību ar reālās organizācijas vajadzībām. Programmas personālu veido pasniedzēji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas, tādējādi tiek panākta starpdisciplināritāte studējošo zināšanu un prasmju izkopšanā.

DU darbojas akadēmiskā personāla motivācijas sistēma, zinātnes rezultatīvo rādītāju kaskadēšana līdz zinātniskā darbinieka līmenim, t. sk., nosakot šādus kritērijus: WoS/SCOPUS publikāciju skaits (vismaz 2 publikācijas gada laikā katram PLE strādājošam docētājam); dalība pētniecības projektos; dalība starptautiskajos zinātniskajos pasākumos (vismaz 1 dalība gada laikā); pētniecības mobilitāte (vismaz 1 dalība 2 gadu laikā) u.c. Gadījumos, kad docētājs neatbilst izvirzītajām prasībām, DU var pieņemt lēmumu par līguma laušanu.

DU akadēmiskā personāla profesionālās kompetences pilnveidei DU regulāri tiek nodrošinātas apmācības. Laika posmā no 2020.-2022. gadam ESF projekta "Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana" (Nr. 8.2.2.0/18/A/022) ietvaros docētāju profesionālās kvalifikācijas pilnveidošanas ietvaros DU tika piedāvātas vairākas profesionālās pilnveides programmas, piemēram, "Saskarsmes un komunikāciju prasmes", "Līderības ABC", "Līderība kuočinga stilā", "Saskarsme", "Emocionālā inteliģence izglītībā", "E-studiju materiālu un virtuālo studiju platformu izstrādes pamati", "Tendences izglītības tehnoloģiju izmantošanā 21.gs." u.c.. Minētā projekta ietvaros akadēmiskajam personālam tika organizētas arī pašizaugsmes lekcijas par izgudrojumu komercializāciju, uzturu, ķermeņa veselību, personības harizmu un izdegšanas risku novēršanu, pretstresa dienas, profesionālās efektivitātes veicināšanas diennakts nometnes, pieredzē balstītas mācības un vizītes uz uzņēmumiem atbilstoši studiju virzienu tematikai Latvijā. Piedaloties semināros, akadēmiskajam personālam ir iespēja pilnveidot savu profesionālo kompetenci un attīstīt mācīšanās prasmes.

ESF projekta "Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē", Nr. 8.2.1.0/18/A/019 ietvaros tika organizēti semināri docētājiem nepieciešamo studiju kursu atbalsta materiālu izstrādei un integrācijai studiju procesā. DU akadēmiskais personāls profesionālo prasmju pilnveidošanai aktīvi izmanto „ERASMUS+” programmas piedāvātās iespējas – DU docētāji programmas ietvaros regulāri apmeklē ārvalstu sadarbības augstskolas vai arī iesaistās personāla mācībās, pilnveidojot profesionālās

kompetences, nodrošinot dalību mācībās, darba vērošanā ārvalstu sadarbības augstskolā vai nozares organizācijā.

Ārvalstu mobilitātes DU docētājiem un personālam dod iespēju gūt zināšanas un konkrētas prasmes, mācoties no ārvalstu partneru pieredzes un labās prakses, kā arī uzlabot praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas darbā DU un profesionālajā attīstībā. Dalība mobilitātes programmas iedrošina akadēmisko personālu paplašināt un uzlabot piedāvāto studiju kursu klāstu un saturu, kā arī ļauj studentiem, kuriem nav iespējas piedalīties mobilitātes programmā, gūt labumu no zināšanām un pieredzes, ko sniedz citu Eiropas valstu augstskolu akadēmiskais personāls un ārvalstu vieslektori, veicina zināšanu un pedagoģisko metožu pieredzes apmaiņu starp Eiropas augstākās izglītības iestādēm. Studiju virziena docētāji paaugstina savu kvalifikāciju, stažējoties ārvalstīs un lasot lekcijas ārvalstu izglītības iestādēs (22. piel. *Mācībspēku izejošā mobilitāte*).

Vairums no studiju virziena realizācijā iesaistītajiem mācībspēkiem piedalās dažādās zinātniskās un akadēmiskās aktivitātēs, tādējādi attīstot jaunas iemaņas un veicinot profesionālo izaugsmi. Kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietiskās pētniecības, un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā (akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs u.c. aktivitātēm) skat. 5. pielikumā.

Studiju virziena realizācijā iesaistīto mācībspēku profesionālās kompetences pilnveide piedaloties apmācībās, starptautiskajās mobilitātes programmās, aktīvi iesaistoties zinātniskajā darbībā, projektu realizācijā u.c. zinātniskajās un akadēmiskajās aktivitātēs, sniedz būtisku pievienoto vērtību kopējai studiju procesa pilnveidošanai un studiju kvalitātes uzlabošanai.

Mācībspēki, kas piedalās ar studiju virzienam atbilstošu programmu nodrošināšanu, piedalās organizētās apmācībās, kvalifikācijas paaugstināšanas programmās, lekcijās un semināros. Piemēram, no docētājiem, kuri tiks iesaistīti PCASP *Stratēģiskie riski un krīžu vadība* īstenošanā: trīs docētāji īsteno iestāžu un organizāciju darbinieku profesionālās kvalifikācijas pilnveides programmu „Civilajā aizsardzībā un katastrofu pārvaldībā iesaistīto personu darba organizācijas un vadīšanas pamati” (64 stundas), trīs docētāji īsteno profesionālās izglītības programmu “Pamatlīmeņa zināšanu programma par objekta ugunsdrošību atbildīgajiem darbiniekiem” (160 stundas), DU ar Ieslodzījuma vietu pārvaldi piedalījās kopīgos ESF projektos “Bijušo ieslodzīto integrācija sabiedrībā un darba tirgū”, Nr.9.1.2.0/16/I/001, un “Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana”, Nr.9.1.3.0/16/I/001, kuru ietvaros DU mācībspēki novadīja nodarbības par 11 tēmām 260 stundu garumā.

V. Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr.
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
PCASP <i>Stratēģiskie riski un krīžu vadība</i> salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	15.pielikums
II. Resursi un nodrošinājums	
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas <i>Stratēģiskie riski un krīžu vadība</i> studiju plāns	2.pielikums
Nolikums par praksi	6.pielikums
Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	8.pielikums
Studiju kursu aprakstu saraksts	9.pielikums
Darba devēju līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu	10.pielikums
Studiju kursu kartējums	14.pielikums
Atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums	16.pielikums
Atbalsta vēstules un rekomendācijas	17.pielikums
Pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas <i>Stratēģiskie riski un krīžu vadība</i> izmaksu aprēķins	19.pielikums
IV. Mācībspēki	
Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	3.pielikums
Mācībspēku biogrāfijas (<i>Curriculum Vitae</i>) <i>Europass</i> formā	4.pielikums
Pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas <i>Stratēģiskie riski un krīžu vadība</i> īstenošanā iesaistīto mācībspēku daļība starptautiskās konferencēs, projektos, publikācijas (Scopus un Web of Science), metodiskās publikācijas, monogrāfijas un mācību grāmatas saraksts	5. pielikums
Statistikas dati par mācībspēku izejošo mobilitāti	22. pielikums
V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
Izraksts no 2024.gada 29. oktobra Daugavpils Universitātes Senāta sēdes protokola Nr.13	1.pielikums
Apliecinājums pirmā cikla akadēmiskās augstākās izglītības studiju programmas <i>Stratēģiskie riski un krīžu vadība</i> studējošo iespēju turpināt studijas Daugavpils Universitātē	7.pielikums
Apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	21.pielikums

Apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā	20. pielikums
Apliecinājums par zaudējumu kompensācijas garantiju	18.pielikums
Studiju līguma paraugs	11.pielikums
Diplomu un diploma pielikumu paraugi	12.pielikums
Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Daugavpils Universitātē	13.pielikums